

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Економіка

Зберегти тепло
рідного вогнища

► СТОР. 10

Проблема
очима власкора

Чому
вмирають
«зелені
захисники»

► СТОР. 12

Освіта

Євроінтеграція починається
за партою

► СТОР. 14

№ 250 (6000)

П'ЯТНИЦЯ, 26 ГРУДНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Фронту —
чесне слово

200 примірників газети «Голос України» як благодійну допомогу для бійців 28-ї механізованої дивізії, які беруть участь в АТО, подарували докери та механізатори державного підприємства «Іл-лічівський морський торговельний порт», рапортують наш власкор В'ячеслав ВОРОН-КОВ.

На передовій позиції, певна річ, бійцям не до читання, але у перервах між боями чесне слово про події у країні та за кордоном підніме їм бойовий дух і настрій, вважає директор порту Юрій Крук. І додав, що передплату на «Голос України» оформлено на прохання військовослужбовців, які побажали стати читачами саме парламентської газети.

Я ВАМ ПИШУ...

Подбайте
про героїв

Лягаю і встаю з думкою: а що нового на Донбасі? Чи скоро закінчиться бійня? Чи ще російськомовні «визволяють» своїх від бандерівців?..

Зі свого життєвого досвіду (а мені вже 89-й) скажу, що українці не загарбники, не кочівники, не прибуди, а велика нація, яка прагне мирно жити й працювати на своїй землі. Та простягнув до нас свої лапи отруйний загарбницький павук і натравив людей одне на одного, та так, що недавні сусіди й друзі стали ворогами.

Я дуже сподіваюся, що нова влада таки наведе лад у країні, а наші захисники за свої митарства отримають окреме житло чи земельні ділянки під забудову. Нині наші хлопці, ризикуючи життям, захищають державу, тож і держава має дбати про своїх людей, про їхній добробут і здоров'я.

О. ГОРДІЄНКО.

Черкаси.

події

Продуктивність
готові збільшити удвічі

Енергогенеруючий комплекс миколаївської компанії «Свгройл», який виробляє 5 МВт електроенергії на добу, що надходять в єдину енергосистему України, готовий найближчим часом свою продуктивність збільшити удвічі.

Підприємство працює на сільськогосподарських і лісових відходах, які заміщають газ і мазут у парових котлах. Підприємство здатне замінити ТЕЦ, працювати на будь-якому виді палива і виробляти 177 тисяч гікалорій. За словами миколаївського міського голови Юрія Гранатурова, у нинішній ситуації теплоелектростанція, яка може генерувати тепло й опалювати цілий мікрорайон, — це знахідка. Тому розвиток системи альтернативної енергетики — у пріоритеті в напруженій роботі міської влади, повідомили нашому кореспонденту Ірині НЕЖИГАЙ у прес-службі міськради.

«Ректора — на нари,
тоді підемо на пари»

Понад сто студентів і молодих викладачів архітектурного факультету Полтавського національного технічного університету згадали цю революційну кричалку та влаштували мітинг і ходу через центр міста. Вони протестували проти звільнення дванадцятьох переважно молодих викладачів їхнього факультету та вимагали люстрації ректора університету Володимира Онищенка.

Керівнику вишу протестувальники закидають негідну поведінку під час Помаранчевої революції та Революції гідності, «організацію корупційних махінацій» (колективне звернення з цього приводу вони занесли до прокуратури міста), мотивовану особистими інтересами авторитарну кадрову політику та «підрив авторитету» вишу.

► СТОР. 8

Затягування пасків треба розпочинати з олігархів

Парламентарії висловили
стурбованість скасуванням пільг
для незахищених верств населення

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 25 грудня

З самого початку Верховна Рада розглянула у повторному другому читанні й прийняла у цілому проект закону про внесення змін до закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України» щодо вдосконалення координації та контролю у сфері національної безпеки і оборони. За таке рішення проголосували 253 депутати.

Голова Комітету з питань національної безпеки та оборони Сергій Пашинський («Народний фронт») поінформував, що робоча група допрацювала законопроект, врахувавши деякі поправки депутатів. Законодавчим актом розширено повноваження РНБО. Зокрема, законом встановлено, що Рада національної безпеки і оборони України розробляє та розглядає на своїх засіданнях питання, які відповідно до Конституції та законів України, Стратегії національної безпеки України, Воєнної доктрини України належать до сфери національної безпеки і оборони, та подає пропозиції Президентові України, приймає рішення щодо невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України. РНБО також «координує виконання своїх рішень, введених в дію указами Президента України, і здійснює поточний контроль діяльності органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони, подає главі держави відповідні висновки та пропозиції. До повноважень РНБО також зараховано координацію і контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сферах протидії корупції, забезпечення громадської безпеки та боротьби зі злочинністю. Законом також розширено компетенцію РНБО іншими повноваженнями.

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

КОРОТКО

■ Львівська міськрада заборонила салюти, феєрверки та піротехнічні засоби під час проведення масових заходів у зв'язку з подіями на сході України, передає наш власкор Богдан КУШНІР.

■ У Хортицькому національному навчально-реабілітаційному багатопрофільному центрі працював перший у Запорізькій області шкільний ліфт. Тут під одним дахом — садочок, школа і коледж для дітей з обмеженими можливостями, повідомляє наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

■ В Україні нині реалізуються 32 інвестиційні проекти загальною сумою 7 млрд. доларів. Про це заявив заступник глави адміністрації Президента Дмитро Шимків, передає «Інтерфакс-Україна».

Підвищення ренти на надра принесе у бюджет майже 36 мільярдів гривень (Укрінформ)

Затягування пасків треба розпочинати з олігархів

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
25 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Потім депутати з фракції Опозиційного блоку, ДГ «Економічний розвиток» та деякі мажоритарники оточили парламентську трибуну, вимагаючи перерву. Головуючий надав слово **лідеру фракції Опозиційного блоку Юрію Бойку**. Той заявив, що запропоновані урядом зміни до Податкового кодексу «перетворюють Україну на поліцейську державу», адже запроваджується «драконівський» тиск на бізнес, підвищення податку на нерухомість, на доходи фізичних осіб, податківці отримують повноваження безперешкодно ходити по домівках, оцінювати майно і нараховувати 30 відсотків податку. «Проект бюджету затягує зашморг на шиї населення — будуть заморожені всі соціальні стандарти і виплати, скорочуватимуться мережі медичних та освітніх закладів», — стверджував Бойко. Опозиційний блок заявив, що виступає за перегляд закону про Дер-

змогу зміцнити матеріальну та фінансову основу місцевого самоврядування, збільшивши фінансову самостійність місцевих бюджетів, зацікавить територіальні громади в об'єднанні.

Юлія Тимошенко («Батьківщина») загалом підтримала запропоновані зміни, спрямовані на децентралізацію. Однак закликала до їх серйозного доопрацювання.

Віктор Пинзеник (Блок Петра Порошенка) запропонував надати право місцевим бюджетам самостійно встановлювати перелік піддакцизних товарів і спрямовувати зібрані кошти на будівництво доріг.

Нестор Шуфрич (Опозиційний блок) гостро розкритикував законопроект, стверджуючи, що він не приведе до реальної децентралізації. Окрім того, депутат звернув увагу на скорочення пільг для багатьох категорій чорнобильців, ветеранів, інвалідів війни, а такі поняття, як індексація соціальних виплат у зв'язку з

міч» Олег Березюк назвав законопроект «провокацією» і запропонував зняти його з розгляду. **Лідер фракції Блоку Петра Порошенка Юрій Луценко** також визнав, що вносити законопроект, котрий розпочне економію з найбільш вразливих — інвалідів та учителів — є неправильним. Фракція підтримала пропозицію відправити законопроект на доопрацювання на добу. Однак ця пропозиція набрала лише 175 голосів.

Народний депутат Володимир Литвин, коментуючи бюджетно-податкові новачки уряду, зауважив, що розуміє, про що думає Кабінет Міністрів, посиляючись на війну. «У мене таке враження, що Кабінету Міністрів потрібна війна, щоб прикривати свою абсолютну непрофесійність і бездіяльність», — заявив він та додав, що коли в країні такі великі проблеми, то потрібно записати, що дія законопроекту №1577 «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» обмежується лише 2015 роком. «Це закон, який прирікає села і селища на вмирання», — наголосив парламентарій та запропонував парламентаріям-мажоритарникам вже сьогодні написати заяви про складання своїх повноважень, бо «на окрузі після цього робити буде нічого».

Юрій Луценко, Роман Насіров.

— наголосив народний депутат та закликав колег розуміти свою відповідальність і не допустити, «щоб «корисні ідіоти» продовжували опускати країну».

Віце-прем'єр-міністр В'ячеслав Кириленко поінформував, що уряд вніс 42 законопроекти, спрямовані на забезпечення доходів бюджету на наступний рік і наголосив, що неухвалення цього законопроекту нівелю-

ЦИТАТИ

**Народний депутат України
Наталія КОРОЛЕВСЬКА (Опозиційний блок):**

— **Законопроект №1577 — це черговий передно-ворічний антисоціальний подарунок від Кабінету Міністрів. Опозиційний блок вважає, що після таких «подарунків» уряд має піти у відставку. Тому що вже зрозуміло, що ми нічого хорошого від них не почуємо, і ніколи ні для кого нічого хорошого вони не зроблять. Це неробочий уряд, який не спроможний розпочати реформи з найбагатших — з олігархів, депутатів, суддів.**

**Народний депутат України
Олександра КУЖЕЛЬ («Батьківщина»):**

— **Де обіцяне зниження навантаження за фонд заробітної плати? Уряд повністю проігнорував пропозиції від коаліції, збільшуючи податки на доходи фізичних осіб. Ми повинні виписати дуже суттєві обмеження на адміністрування соціальних фондів, а всі вивільнені кошти спрямувати на допомогу білцям АТО.**

**Голова Комітету з питань транспорту
Ярослав ДУБНЕВИЧ (Блок Петра Порошенка):**

— **Попри те, що в Коаліційній угоді передбачено, що всі кошти на капітальні інвестиції повинні виділятися тільки через Державний фонд регіонального розвитку, у проекті державного бюджету на 2015 рік уряд передбачив 4,5 млрд. грн. на «капітальні інвестиції» окремим рядком. Це дає можливість уряду разом з Міністерством фінансів у ручному режимі розподіляти ці кошти, віддаючи їх на ті території, які вони вважають за потрібне.**

Олег ЛЯШКО, лідер Радикальної партії:

— **Фракція Радикальної партії не підтримає урядовий проект Держбюджету-2015, якщо в ньому будуть урізані соціальні стандарти і будуть економити за рахунок простих людей. Деолігархізація, демонополізація, детінізація — ось ключові завдання і ось де можна знайти кошти. Інакше люди мовчати не будуть і винесуть цей уряд на вилах.**

ДОСЛІВНО

Народний депутат України Володимир ЛИТВИН (виборчий округ №65, ДГ «Воля народу»):

— **Таке враження, що Кабінет Міністрів прикривається війною, щоб прикрити свою непрофесійну діяльність. Уряд прирікає села і селища на виживання.**

Також, на думку В. Литвина, якщо уряд стверджує, що потрібно ухвалити «бюджет виживання», то потрібно сказати, якою має бути планка виживання і вже на основі цього ухвалювати рішення. «Село виживає лише за рахунок освіти і медицини, тому після ухвалення цього закону воно вмире остаточно, а ми будемо знову шукати винних»,

лює будь-які закони і консультації щодо проекту бюджету. «Немає цього закону — немає бюджету», — застерігав Кириленко. Віце-прем'єр закликав коаліцію проголосувати за доопрацювання законопроекту упродовж одного дня з урахуванням зауважень фракції коаліції. Зрештою, з третьої спроби парламент відправив законопроект урядові на доопрацювання на добу (257 «за»).

Верховна Рада також ухвалила звернення до міжнародних організацій та міжпарламентських асамблей щодо звільнення української льотчиці, народного депутата України від «Батьківщини» Надії Савченко. У зверненні йдеться про позаквотове включення Надії Савченко до складу парламентської делегації України у ПАРЄ.

Заступник міністра фінансів Денис Фудашкін, доповідаючи про зміни до Податкового кодексу України (щодо податкової реформи), поінформував, що уряд пропонує скоротити кількість податків із 22 до 9, що, за його словами, дасть

змогу спростити процедуру адміністрування, спростити навантаження на бізнес.

Михайло Головка (округ № 164) вніс альтернативний законопроект про зміни до Податкового кодексу. «Уряд не зменшує, а збільшує податкове навантаження», — заявив депутат.

Комітет з питань податкової та митної політики не погодився із запропонованим урядом механізмом «податкової амністії» та контролем за доходами і видатками громадян, що може призвести до порушення прав і свобод громадян. Комітет також розкритикував запровадження системи електронної системи оподаткування ПДВ.

За основу з урахуванням пропозицій комітету парламент ухвалив законопроект 258 голосами «за».

Заступник міністра фінансів Анатолій Матвійчук представив законопроект про реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізацію фонду оплати праці.

Законопроект прийнято за основу в першому читанні, як і законопроекти про адміністрування додаткового імпортного збору, про внесення змін до Митного кодексу (щодо відшкодування державою шкоди).

Під час обговорення урядових ініціатив Опозиційний блок заявив, що Кабмін Яценюка має піти у відставку у зв'язку з неспроможністю проводити реформи у країні та наміри зекономити за рахунок простих, у тому числі й найнезахищених і малозабезпечених людей. Чимало критики на адресу уряду пролунало й від інших депутатів, навіть і тих, хто входить до парламентської коаліції.

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради привітав із святом Різдва Христового за західним обрядом і побажав добра, добробуту, успіхів і мирного неба над головою.

Глава парламенту повідомив про входження народного депутата Олександра Ревеги до складу фракції Блоку Петра Порошенка та утворення у Верховній Раді ще семи міжфракційних депутатських об'єднань: «За Рівненщину» (співголови — Василь Яніцький і Юрій Близнюк), «Європейська Черкащина» (співголови — Микола Томенко, Олег Петренко), «Європейський Донбас» (голова — Артур Герасимов), «За майбутнє в Україні» (голова — Леонід Козаченко), «Коло» (голова — Віктор Кривенко), «За європейську Сумщину» (голова — Микола Лаврик), «Солідарність правих сил» (голова — Андрій Артеменко).

Головуючий поінформував про обрання заступником голови фракції БПП Анатолія Матвійчука. Депутати вітали з Днем народження свого колегу Олександра Домбровського.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сергій Тарута, Олександра Кужель.

Президент закликав прискоритися в розробці законопроектів із впровадження реформ

Під головуванням Президента України, за участі Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра, Секретаря РНБО та членів уряду відбулося засідання Національної ради реформ, присвячене першочерговим крокам реалізації реформ, затвердженню «Стратегії-2020» (на знімку).

Президент переконаний: Національна рада реформ є найоптимальнішим майданчиком для пошуку консенсусу і прийняття спільних рішень.

Керманич побажав членам Національної ради реформ налагодити роботу так, щоб у нього «не було підстав навіть задувати про своє право вето». Президент також висловив упевненість, що спільні узгоджені дії принесуть результат, який дасть змогу у 2020 році відповідати критеріям для подання заявки для вступу до Європейського Союзу.

Він закликав прискоритися в розробці законопроектів із впровад-

ження реформ. Кожна зміна, за словами глави держави, має бути ретельно продумана і спланована від «а» до «я».

Президент також наголосив на важливості медійного супроводу та роз'яснювальної роботи.

«Про реформи сьогодні говорять усі. Та не всі розуміють, що реформи не

є казковою феєрією, що це не просто важка праця, а важкий, інколи непопулярний результат», — сказав глава держави.

Крім організаційних питань під час засідання розглядалася також і справа, антикорупційна реформа, дерегуляція, реформа державної служби і перший звіт з імплементації Угоди про асоціацію з ЄС.

Зачіпаючи судову реформу, Президент назвав цей напрям найважливішим. Бо він найпроблемніший. «Навіть ті добрі починання, які ми вже встигли зробити, розбиваються об мури неприступної, корумпованої, кастової судової системи», — наголосив він.

Звертаючись до Голови Верховної Ради кер-

манич попросив представників коаліції приділити цьому питанню надзвичайно велику увагу. Щоб уже в січні ці проекти стали законами і заборознили. «Але для повного перезавантаження судової системи нам потрібні будуть відповідні зміни до Конституції. Тим, що вони й досі не в мене на столі, я досить засмучений. Але наступного разу я пробачати цього вже не буду. Давайте прискоримо ці позиції», — наголосив глава держави.

Стосовно реформи державної служби, П. Порошенко зауважив, що одне з її завдань — селекція кадрів. «Скажу відверто, в нас нині відчувається колосальний дефіцит професійних,

патріотичних та кваліфікованих кадрів. Ми змушені поки що покривати цей дефіцит за рахунок, так би мовити, «критичного імпорту», в тому числі й з-за кордону», — наголосив він.

Водночас керманич додав, що чесна адміністрація неможлива й без боротьби з корупцією. І наголосив, що чекає від парламенту призначення трійки до конкурсної комісії, яка має затвердити керівника Антикорупційного бюро.

«У нас величезні очікування від старту антикорупційних законів. Доведено світовою практикою — боротися треба не лише з корупцією, а й із причинами, тим «чорноземом, на якому цей будяк розростається». Є країни, в яких існує смертна кара за корупцію, і там теж беруть, навіть ризикуючи своїм життям. Але немає спокуси — немає й гриха. Тому потрібно проводити антикорупційну боротьбу, в тому числі і в напрямі дерегуляції: що менше роль чиновника та регуляторних органів, то менше підстав давати хабарі. Сподіваюся, що Міністерство економіки візьме лідерські позиції в питаннях дерегуляції, і ми найближчим часом зможемо продемонструвати рішуче скорочення державного апарату та зробити рішучі кроки в напрямі дерегуляції», — наголосив він.

Фото Михайла ПАЛІНЧАКА (прес-служба Президента України).

Для добудови «Охматдиту» просять виділити чотири мільйони гривень

Народні депутати вимагають від Кабінету Міністрів передбачити в державному бюджеті кошти на добудову лікарні «Охматдит». Про це під час брифінгу заявили **Ганна Гопко, Віктор Кривенко** (фракція «Самопоміч») та **Оксана Корчинська** (фракція Радикальна партія Олега Ляшка).

«Ми вдячні депутатам, котрі приєдналися до акції «Даху в «Охматдиті» бути».

Кожен придбав футболку за 300 гривень, а це ціна одного квадратного метру покриття даху лікарні», — зазначила Г. Гопко.

Парламентарій подала в Комітет Верховної Ради з питань бюджету пропозиції щодо скорочення видатків на підготовку вугледобувних підприємств до ліквідації. Також, повідомила Ганна Гопко, було зареєстровано законопроект щодо

підвищення акцизів на алкоголь, пиво та тютюнові вироби як додаткове джерело надходжень для завершення будівництва лікарні.

За словами Оксани Корчинської, для добудови корпусу потрібно чотири мільйони гривень. Тоді зможемо запустити нове унікальне обладнання, яке стоїть запаковане вже два роки.

Сергій МЮЛЕР.

Коштів на нові повноваження місцевих органів не передбачено

Уряд запропонованими фінансовими законопроектами провокує соціальний вибух, адже вони спрямовані на цілковите зuboження незахищених верств населення. Про це під час брифінгу заявили позафракційні народні депутати **Юрій Левченко** та **Олександр Марченко**.

«У Верховній Раді намагаються дуже швидко

проштовхнути кота в мішку, прикриваючись децентралізацією, вимогами МВФ тощо. Але насправді це децентралізація без фінансування. Тобто органам місцевого самоврядування дають нові повноваження, однак гроші під це, навпаки, забирають у центр. Відповідно, органи місцевого самоврядування залишаються з величезними проблема-

ми», — зазначив Ю. Левченко.

У влади на місцях, за його словами, забирають низку податків, зокрема на дохід фізичних осіб. Натомість це компенсують якимись ефемерними речами. Також передбачено скасування пільг на проїзд для незахищених верств населення тощо.

Вл. інф.

У інвалідів хочуть забрати право на безплатний проїзд

Кабінет Міністрів хоче за рахунок освітан, науковців, інвалідів та інших соціально незахищених громадян наповнити державний бюджет. Про це під час брифінгу заявив народний депутат від фракції «Батьківщина» **Іван Кириленко**, коментуючи урядові бюджетотворюючі законопроекти.

«Ніхто не погодиться проголосувати за скасування пільг на проїзд у країні, де 2 мільйони 830 тисяч інвалідів, у більшості з яких

пенсії становлять 949 гривень», — сказав він.

Також, за його словами, законопроектами пропонується без згоди територіальної громади закривати школи, дитячі садки і будинки престарілих. Крім того, пропонується зробити платним навчання в 10 та 11 класах, що є порушенням Конституції.

У свою чергу Уповноважений Президента з прав людей з інвалідністю **Валерій Сушкевич** закликав

уряд і парламент під час доопрацювання проекту держбюджету дотримуватися міжнародної Конвенції ООН з прав людей з інвалідністю. Він зауважив, що уряд пропонує забрати право на безплатний проїзд у інвалідів війни, афганців, але залишити компенсацію народним депутатам. «Оптимізувати державний бюджет за рахунок інвалідів — це геніально, люди не вживуть», — обурився В. Сушкевич.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Верховна Рада може зібратися завтра

Парламентська коаліція готова ухвалити в цілому бюджетотворюючі законопроекти в суботу. Про це під час брифінгу заявив голова фракції «Блоку Петра Порошенка» **Юрій Луценко**.

За його словами, коаліція пропонує уряд виключити з цих документів положення, які викликали критику в суспільстві та серед депутатського корпусу.

«Позиція уряду полягає в тому, що ці закони мають бути незмінні, бо інакше вони руйнують баланс. Думаю, ми знайдемо заміники тим статтям, які не підтримає коаліція. Наприклад, ми не вважаємо за можливе економити на доплатах вчителям, на дітях або організаціях інвалідів», — наголосив парламентарій.

ФОТОФАКТ

Мітинг під стінами Верховної Ради профспілок працівників Національної академії наук проти скорочення бюджетних коштів на науку.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Виклик, що не залишає часу на особисте

ХТО Є ХТО

Четвертого грудня Верховна Рада ухвалила постанову про перелік, кількісний склад і предмети відання парламентських комітетів. «Голос України» розпочинає знайомити читачів із їх керівниками. Представляємо голову Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторію СЮМАР (на знімку).

— Ваша журналістська кар'єра почалася майже 15 років тому на радіо «Континент». Чи мали на той час внутрішнє відчуття, що цей фах приведе вас у стіни парламенту?

— Ні, звісно. Це були важкі дев'яності роки. Я студенткою шукала будь-яку роботу. Почула оголошення про те, що на радіо потрібні ведучі новин, і вирішила: оскільки вмію користуватися комп'ютером (а тоді це була дивина), то можна спробувати. Я завжди цікавилася політикою — це факт. Тому добре могла відбирати інформацію. Уявіть собі період, коли емейл тільки почав з'являтися, а інтернет-сайтів ще не було. Матеріали я виписувала з газет і робила новинні блоки на радіо. За таких умов думалося тільки про те, як заробити гроші, а не про журналістську кар'єру.

— А чи доводилося колись шкодувати, що не стали істориком. Адже в університеті вчилися саме на цьому факультеті?

— Буду відвертою. На журфак я не вступила би, бо з простої родини. Хоча й закінчила школу із золотою медаллю, можливість мала не так багато — зовнішнього оцінювання ще не існувало, а система вступу була дуже

корумпована. Але я — щаслива, що отримала історичну освіту, бо це той фах, який дає уявлення про соціальні та політичні процеси. Він допомагає зрозуміти, що реально рухає суспільством, історичним процесом. Для журналіста такі глибокі знання, вважаю, корисні. Адже це ремесло, в якому можна знати стандарти, стилі і працювати в них. А от бачення формує якісна освіта в якійсь певній галузі.

— Які завдання визначає як пріоритетні для очолюваного вами комітету?

— Нам потрібен плюралістичний медіапростір. Я все життя за це боролася, і знаю ситуацію і з позиції журналіста, і з позиції споживача, бо ми всі є споживачами. Нині просто необхідні різні джерела та якісна інформація. Ми живемо у світі, в якому вкрай важливо доносити до аудиторії не зайву інформацію, а те, що справді хвилює людей. Для цього треба мати конкурентний інформаційний простір і якісні ЗМІ, які зможуть самі заробляти на життя. Тоді в нас будуть якісні журналісти, які ефективніше доносять інформацію до народу, а не гнутьесь. Від цього виграють усі — і держава Україна, і кожен її громадянин. Бо незалежні ЗМІ — це реальний

формат захисту кожного від свавілля держави і захисту держави від потрясінь.

— Над чим працюєте в комітеті тепер?

— Передусім йдеться про суспільне мовлення. Важливо, аби державний канал був максимально незалежним, неконтрольованим олігархами чи державою. Нам треба зробити так, щоби в країні з'явилася кнопка номер один. Ми також почали працювати над іномовленням, аби представити Україну в світі. Неодмінно ведеться робота, яка забезпечить прозорість державних органів, дасть відкрити публічну інформацію, допоможе втілити в життя всі ті речі, що сприятимуть більшому порозумінню між людьми і владою.

— Ви не були в попередніх скликаннях, але обіймаєте керівну посаду в комітеті, до якого завжди прикута увага суспільства. Не важко бути «новенькою»? На одному із останніх засідань, наприклад, у вас розгорілася досить жвава полеміка із такими ж новоприбулими колегами...

ДОСЬЄ

Із 1999 року вона працює журналістом, а у 2004-му долучилася до правозахисної громадської організації «Інститут масової інформації», яку очолювала із 2005-го до 2014 року. У лютому виконувач обов'язків Президента Олександр Турчинов призначив Вікторію Сюмар заступником секретаря Ради національної безпеки та оборони. На парламентські вибори політик йшла сьомим номером у списку партії «Народний фронт». І нині є народним депутатом восьмого скликання, заступником голови фракції «Народний фронт» та головою одного із найрезонансніших парламентських комітетів.

— Думаю, кожен депутат нині намагається знайти своє місце. І насправді вітаю таку активність. По суті, нові парламентарії прагнуть більшої залученості до роботи в комітеті. Я прагну робити все сама, як то кажуть, тягнути на собі багато питань. Очевидно, якщо депутати при цьому почувуються так, ніби їх не чують, то треба до них прислухатися. І вже на наступних засіданнях це буде враховано. Таку ініціативу можна тільки вітати. Що більше ми зробимо разом, то краще. Не бачу жодних конфліктів, а лише активність нових людей, котрі не завжди розуміють інструментарій, який у них є.

— Що захоплює в роботі комітету і які моменти найбільше неприємні?

— Насправді тут отримуєш надзвичайно багато інструментів, які дозволяють встановити законодавчу рамку для формування інформаційного простору. Свої погляди і бачення можна викласти та зробити їх реальністю. Надихає, коли бачиш поле можливостей,

цей простір, на якому твоя енергія і розум можуть прислужитися ідеалам, які сповідуєш, — це надихає. Проблем я не бачу. У нас — хороший комітет. У ньому — прекрасні й активні люди. Вони демократичні і мають такі цінності, як і я.

— Чим живете поза політикою?

— Політикою. Не пригадаю, коли в мене були вихідні. Мабуть, із місяць тому їздила до своїх батьків. Політика в сучасних умовах вимагає дуже серйозного залучення на різних рівнях. Це виклик для нас усіх, який не залишає часу на особисте життя. Але це настільки цікаво! Намагаюся не думати про те, що мені майже 38 років, я не маю приватного простору і, можливо, ніколи його й не матиму. Бо потрапити в такий час у таку унікальну країну з таким народом і енергією, з таким історичним викликом — це, напевно, найбільше щастя, яке може мати людина.

— Дякую!

Розмову вела
Надія СМІАН.

Перезавантаження інформаційного простору потребує продуманих і системних кроків

Президенту України
П. О. Порошенку,
Голові Верховної Ради
В. Б. Гройсману,
Прем'єр-міністрові України А.
П. Яценюку

Шановний Петре Олексійовичу!

Шановний Володимире Борисовичу!

Шановний Арсенію Петровичу!

Розвиток демократичної України неможливий без вільних мас-медіа. Водночас випробування, що випали на долю країни, загострили питання організаційно-правового перелаштування національного інформаційного простору. На наше переконання, його перезавантаження потребує продуманих і системних кроків, що передбачили б і зміцнення суверенності держави в національному інформаційному полі, і гарантування вільного демократичного розвитку засобів масової комунікації, осмислення і оцінки ролі та місця ЗМК в умовах нових викликів.

З огляду на це закликаємо Президента України, новообрану Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, Раду національної безпеки та оборони України згуртувати патріотичні українські сили, професійне журналістське середовище для активного захисту національного інформаційного простору, протидії інформаційній агресії, безумовного забезпечення інформаційних прав і свобод громадян України, вжи-

ти невідкладних заходів, які, зокрема, передбачали б:

— вироблення і реалізацію державної інформаційної політики, зорієнтованої на дієвий і радикальний захист національного інформаційного простору як важливого чинника національної безпеки. Антиукраїнсько спрямований інформаційний продукт, вироблений здебільшого в Росії, що останніми роками вільно транслювався національними телерадіомережами, поширювався на газетно-журнальному ринку, мав приховане змістовно-сміслові навантаження. Через відповідні маніпулятивні способи впливу на суспільну свідомість він руйнував основи української державності. Ідея «руського мира» на першому рівні спрацювала: анексія Криму, вторгнення на Донбас — це перемога насамперед «зомбіащика», що стала можливою і через відсутність в українському соціумі імунітету протидії інформаційно-пропагандистській агресії;

— створення на основі державних інституцій дорадчих органів протидії зовнішній інформаційній експансії та агресії. Національний раді України з питань телебачення та радіомовлення разом із Держкомтелерадіо варто, на нашу думку, докорінно змінити підходи до формування національної медіаполітики, а новостворюваному міністерству інформаційної політики реагувати не лише на виклики в умовах воєнної агресії та знахабнілої пропаганди з боку Росії, а й запропонувати кардинально нові правила гри на ринку інфор-

маційних послуг з урахуванням пріоритетів інформаційної безпеки.

— створення суспільного мовлення на засадах міжнародного досвіду, керуючись суспільними, а не політико-комерційними інтересами, із гарантуванням професійних та соціальних прав журналістів й інших працівників мас-медіа, що реформуватимуться. Ухвалений Верховною Радою Закон «Про суспільне телебачення і радіомовлення України» створив правові основи діяльності нового мовлення. Через тривожні цьогорічні події в державі довгоочікуваний документ не пройшов належної експертизи в суспільстві, а уряд запропонував доволі сумнівний алгоритм формування громадського мовлення через ухвалу Кабінету Міністрів «Про створення суспільного телебачення та радіомовлення України» у формі публічного акціонерного товариства. Вважаємо, що таке утворення фактично копіює модель Держтелерадіо радянської епохи, відмінність лише у демократичному декорі та комерційному присмаку. Від такої громіздкої схеми єдиного управління телебачення та радіомовлення відмовилися в більшості країн Західної Європи і повністю на постсоціалістичному просторі;

— збереження Національної радіокомпанії України як окремої реорганізованої інституції в системі суспільного мовлення. У сучасній українській історії Українське радіо завжди виконувало унікальну соціальну місію літописця, авторитетного комуніка-

тора. Воно насправді стало провісником нової епохи, піднімало національний дух, формувало патріотичні настрої, повертало історичну пам'ять. Те, що сьогодні довкола нього відбувається, найвірогідніше є черговою спробою маргіалізувати Українське радіо, зробити вторинним, притлумити його значення як важливого соціального і національного інституту, а то й приректи на загибель через неприродне організаційно-правове новоутворення.

Радіо має відмінну від телебачення природу інформаційного виробництва, за внутрішніми характеристиками демократичніше, а за глибинною сутністю воно природніше та ближче до суспільного мовлення. Отже, бачення та становлення громадського мовника для радіо та телебачення — це різні шляхи та інші сенси. Творцям нового телерадіопростору не слід забувати і про інформаційну безпеку, що істотно послаблена в умовах запровадженого експерименту, про специфічну роль радіомовлення в особливий період, зокрема, в разі оголошення воєнного стану. Немає відповіді на запитання про долю інтелектуальної власності НРКУ, передусім це 200 тисяч годин художніх та документальних записів, що становлять неоціненний національний духовний скарб світового масштабу. Вимагає ґрунтовного обговорення і перспектива іномовлення, в основі якого завжди було радіо. Окрема тема, якої сором'язливо уникають, — це соціальний захист ве-

ликого загону порядних журналістів, які внаслідок «реформи» вже завтра можуть опинитися фактично на вулиці;

— запровадження реального та змістовного діалогу між владою та інститутами громадянського суспільства. Якщо і надалі влада залишатиметься глухою, зокрема в питаннях формування суспільного мовлення, і орієнтуватиметься лише на визначену вузьку групу медіаекспертів, коли серйозні рішення ухвалюватимуться на урядовому рівні фактично з голосу — все закінчиться не в інтересах українського слухача та глядача.

Розвиток подій довкола становлення суспільного мовлення, створення міністерства інформаційної політики засвідчує, на нашу думку, відсутність чіткого бачення шляхів розбудови і захисту національного медіапростору, неготовність громадянського суспільства до серйозного та конструктивного діалогу. Коли в умовах війни у розуміння інформаційної політики вкладаються лише проблеми свободи слова і жодним чином не створення на основі існуючих або нових державних інституцій механізмів протидії зовнішній інформаційній експансії та агресії, стає тривожно за майбутнє України.

З повагою секретарі Національної спілки журналістів України — Олексій КОВАЛЬЧУК (голова Дніпропетровської обласної організації НСЖУ), Степан КУРПІЛЬ, Віктор НАБРУСКО, Михайло СОРОКА (голова Київської організації НСЖУ), Віктор ЧАМАРА, Віра ЧЕРЕМНИХ, Віктор ШПАК, голови обласних організацій НСЖУ: Запорізької — Наталія КУЗЬМЕНКО, Кіровоградської — Юрій СЕРДЮЧЕНКО, Львівської — Ярослав КЛИМОВИЧ.

Зустріч у Мінську: без коментарів

Черговий тур перемовин у білоруській столиці, який тривав п'ять годин, схоже, був невдалий. За їхніми підсумками не було зроблено жодних заяв, а переговори, не підійшовши до журналістів, роз'їхалися. Більшість джерел свідчить про те, що сьогодні навряд чи варто очікувати на продовження засідання. В «ненудних» розмовах у Мінську взяли участь офіційний представник України экс-президент Леонід Кучма, спецпредставник ОБСЄ Хайді Тальявіні, посол Росії в Україні Михайло Зурабов, віце-прем'єр самопроголошеної «ДНР» Деніс Пушилін і Владислав Дейнего — від неіснуючої «ЛНР».

Як ми вже повідомляли, зустріч у Мінську у форматі Україна—Росія—ОБСЄ відбулася

завдяки «колективній» телефонній бесіді Петра Порошенка, Володимира Путіна, Франсуа Оллан-

да й Ангели Меркель у понеділок. Як розповіла представник ОБСЄ Хайді Тальявіні, передбачалося розв'язати чотири проблеми — це відведення важкого озброєння на 15 кілометрів від лінії зіткнення і припинення вогню, обмін полоненими «всіх на всіх», економічні й соціальні питання південного сходу України, де тривають бойові дії і «гуляють солдати удачі» з Росії, доставка

гуманітарної допомоги населенню, яке гостро потребує допомоги.

Інформаційні агентства вчора активно цитували «джерело, близьке до переговорного процесу» української делегації. За його словами, у консультаціях з боку самопроголошених республік взяли участь «абсолютно некомпетентні люди, які не приймають рішень і до того ж не в курсі досягнутих раніше домов-

леностей». «Сенс продовжувати мінські консультації є лише в тому випадку, якщо йдеться про розвиток попередніх домовленостей, а не їхню ревізії. Якщо вести далі консультації мінської групи, то тільки з підписантами Мінських меморандуму й протоколу і тільки в розвиток домовленостей, не піддаючи їх ревізії, що намагалися учора зробити представники так званих «ДНР» і «ЛНР», — вважає неназваний переговорник.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Забути війну дітям допомагає Польща

Друга група дітей з Луганської і Донецької областей вирушить у березні в Польщу на санаторно-лікувальну реабілітацію до оздоровчої установи «Орлик». Перша побувала там у листопаді.

Такі поїздки стали можливими завдяки угоді, укладеній між Дніпропетровською облрадою та керівництвом воеводства Нижня Сілезія. «Орлик» — поки що єдиний оздоровчий центр у Польщі, який приймає дітей з України. Як повідомили «Голосу України» в обласній раді, в березні в Польщу на місяць планують відправити десять дітей.

— Більшість дітлахів були свідками бойових дій і перебувають у стані шоку, з якого вийти самостійно іноді неможливо, — роз-

повів голова облради Євгеній Удод. — Завдяки реабілітації і поїздці в іншу країну ми зможемо переключити малюків на позитивне сприйняття. І це допоможе їм швидше повернутися до нормального життя.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

На знімку: перша група дітей зі сходу країни проходила реабілітацію в «Орлику» в листопаді.

Фото
прес-служби облради.

ООН хоче контролювати ринок зброї та дотримання прав людини в КНДР

Набув чинності перший в історії міжнародний договір, який регламентує торгівлю зброєю. Торік документ схвалила Генеральна Асамблея ООН. Прихильники прийняття договору сподіваються, що він допоможе запобігти тому, аби зброя потрапляла до рук злочинців і порушників прав людини, повідомляє ВВС.

Договір підписали представники 130 країн, але поки що його не ратифікувала й половина з них, в тому числі США. Три країни проголосували проти ухвалення документа: Іран, Сирія і Північна Корея.

23 країни, зокрема Росія і Китай, утрималися. Із колишніх республік СРСР договір ратифікували Україна, Грузія, Молдова, Литва, Латвія та Естонія.

Шорічний оборот глобального ринку озброєнь становить близько 85 млрд. доларів.

***

Цього тижня уперше на Раді Безпеки ООН обговорили ситуацію з правами людини у КНДР. Росія та Китай проголосували проти внесення питання до порядку денного. Однак право вето, яке мають ці країни, не поширюється на голосування щодо процедурних питань. Північна Корея

відмовилася від участі в засіданні. Помічник генсекретаря ООН з прав людини Іван Шимонович під час засідання сказав, що багато порушень прав людини у КНДР є злочинами проти людяності. За його словами, представлений звіт ООН задокументував тоталітарну систему, яка характеризується насильницькою відмовою від «права на свободу думки, совісті, релігії, а також права на свободу слова, інформації та асоціацій». Раніше ГА ООН засудила порушення прав людини в КНДР та виступила за те, щоб звернутись до Міжнародного кримінального суду.

Ціна на нафту залежатиме від США та Канади

Після того, як уряд США оприлюднив звіт про свої запаси нафти, ціна на неї знову зменшилася. Це вже друге різке падіння на цьому тижні.

Перше сталося після заяви міністра нафти Саудівської Аравії Алі аль-Наїмі, що країни Перської затоки можуть витримати тривале падіння ціни, оскільки собівартість видобутку нафти тут низька — приблизно 4—5 доларів за барель. І їх не злякає ціна ні в 60, ні в 40, ні в 20 доларів за барель. При цьому міністр не приховував, що його країні не вигідно зменшувати видобуток нафти: ціни зростуть, і тоді росіяни, бразильці та розробники сланцевого газу в США «заберуть части-

ну ринку в мене». Міністр переконаний, що на частку ринку заслуговують тільки країни з високою ефективністю видобутку нафти. Міністр нафти Кувейту Алі Салеха аль-Омайра, у свою чергу, заявив, що «ціни почнуть зростати, коли зупиниться дороге виробництво в США й Канаді». А поки країни-виробники нафти змагаються за місце на ринку, повідомляє Еспресо-ТБ, російський мінфін готує стрес-сценарій падіння місцевої економіки при ціні нафти 40 доларів за барель.

Повінь у Малайзії — найбільша за останні 10 років

На півночі та сході Малайзії вирує стихія. Зі своїх домівок у результаті повеней уже евакуйовано майже 80 тисяч людей.

Як повідомляє інформагентство «ТАСС», прем'єр-міністр країни Наджіб Тун Разак вимагає від усіх відомств ефективного виконання заходів з евакуації і надання необхідної допомоги постраждалим. За словами прем'єра, «ситуація з повенями погіршується, тому необхідно вжити термінових заходів». Найважче

становище — в штаті Келантан. Рівень води у великих ріках у цьому районі перевищує гранично припустимий щонайменше на метр, закрито багато доріг. У деяких штатах із понеділка було припинено залізничне сполучення. Влада Малайзії уже назвала низькою повінь найбільшою за останні 10 років.

ІНВЕСТИЦІЇ

План Кульчика

Днями в газеті «Жечпосполіта» з'явився анонс бізнес-плану холдингу компанії одного з найбагатших поляків Яна Кульчика — власника фірми «Kulczyk Holding» та міжнародної інвестиційної групи компаній «Kulczyk Investments» під промовистою назвою «Український план Кульчика».

Він складається з двох ключових елементів. Перший — поставки в Україну газу з Німеччини і вугілля з Польщі. АТ «Польенергія», в якій контрольним пакетом акцій володіє «Kulczyk Investments», пропонує до кінця 2018 року здати в експлуатацію нові газотранспортні з'єднання на польсько-німецькому кордоні, які дадуть можливість Україні (з використанням діючої польської ГТС) отримувати мільярди кубометрів газу з Заходу, але за умови будівництва газопроводу також на нашій території.

«Польенергія» має пропозицію щодо оперативного вирішення ще однієї проблеми вітчизняної енергетичної галузі — забезпечення ТЕС і ТЕЦ вугіллям. Спеціалісти мають економічні викладки, які доводять, що за невеликих інвестиційних затрат наші ТЕС і ТЕЦ зможуть, окрім дефіцитного антрацитного вугілля, використовувати інші його види, зокрема ті, які може запропонувати польська гірничодобувна галузь. Нагадаємо, що в жовтні в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України небажання Києва купувати польське вугілля (на яке скаржився польський віце-прем'єр і міністр економіки Януш Пехоцінський) пояснили тим, що воно не належить до антрацитової групи.

ДО РЕЧІ

У розмові з кореспондентом «Голосу України» президент Польсько-української господарської палати Яцек Пехота констатував, що після підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС зросло зацікавлення українських фірм безпосередньою діяльністю в Польщі. Водночас пан Пехота підтвердив, що «стриманість» польського бізнесу (про що говорять і аналітики, і самі бізнесмени) пояснюється, передусім, непередбачуваністю наслідків російсько-українського конфлікту. Тому негативні явища у двосторонньому економічному співробітництві, зокрема, падіння товарообороту, оцінюються як перехідні.

Другий елемент плану — продаж української електроенергії до Польщі, країн ЄС та Туреччини. У той час, коли мешканці України потерпають від планових перебоїв в електропостачанні, спеціалісти із сусідньої Польщі бачать у нашій енергетичній системі прихований потенціал на рівні аж 40% надлишку потужностей у виробництві енергії. Суть проекту — «Польенергія» купуватиме дешеву електроенергію із реакторів Хмельницької АЕС та передаватиме її на євросоюзівському ринку, де попит на неї швидко зростає. Проблема в тому, що, окрім лінії електропередач місцевого значення Добротвір—Замость, у нас поки що немає енергетичного з'єднання із ЄС. Це питання спеціалісти з Польщі також пропонують вирішити з мінімальними інвестиційними затратами — вдихнути життя в існуючу лінію електропередач Хмельницький—Жешув потужністю 750 кВ, яку було вимкнено у 1993 році.

Тож, крім економічної вигоди, яка завжди лежить в основі всіх бізнес-ініціатив та так необхідної для нашої держави газозову-вугільної диверсифікації, ці проекти сприятимуть реальній енергетичній інтеграції нашої країни з ЄС.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Для трьох сімей, котрі втратили своїх рідних під час бойових дій на сході країни, Хмельницька міськрада виділила по 50 тисяч гривень із бюджету, *повідомляє наш кореспондент Ірина Козак*

«Жіночий батальйон» — активістки Тернополя — вже кілька тижнів готує кутю для учасників АТО і фасує її у вакуумні пакети. Вага одного — 4 кілограми. Його вміст потрібно залити трьома літрами окропу – і галицька кутя готова, *інформує наш кореспондент Любов Левицька*

Про звільнення полонених до Різдва начебто домовилися

Схоже, головним результатом переговорів у Мінську таки стануть домовленості про звільнення полонених. Йшлося про обмін полоненими за процедурою «всіх на всіх» одразу після зустрічі тристоронньої контактної групи в білоруській столиці. Про це напередодні повідомив у телеєфірі представник Центру звільнення полонених при СБУ Юрій Тандит.

«Ми організуємо відповідну процедуру (обміну)... Головне, щоб та сторона (ополченці) погодилася на виконання Мінських домовленостей. Сподіваюся, що найближчим часом після Мінська ми це все зробимо, і хлопці до Нового року повернуться додому», — сказав він, уточнивши, що СБУ відомо про утримання в полоні в ополченців 684 людей.

Президент України Петро Порошенко висловив сподівання, що до Різдва всі наші полонені повернуться додому. «Станом на 23 грудня зусиллями української влади і волонтерів уже звільнено 1351 громадянина України», — йдеться в повідомленні Служби безпеки України.

Оскільки в переговорах на настійну вимогу Москви беруть участь представники псевдореспублік, апелювати в питанні звільнення полонених доводиться до них. Учора, чекаючи офіційної інформації про перебіг мінської зустрічі, у ЗМІ з'явилося повідомлення від лідера так званої ДНР про те, що нібито вдалося досягти домовленості щодо обміну полоненими за схемою «150 на 225».

Служба безпеки України підтверджує інформацію, що в ході контактної зустрічі в Мінську учасники переговорів домовлялися про обмін заручниками. Зокрема, очікується, що обмін у форматі «всіх на всіх» відбудеться найближчими днями. Про це заявив радник голови

СБУ Маркіян Лубківський.

«Ми поступово наближаємося до ключової крапки реалізації плану передачі «всіх на всіх». По суті, ця подія, на яку ми всі чекаємо і яка, сподіваємося, відбудеться протягом найближчих декількох днів, стане важливим елементом реалізації одного з пунктів Мінських домовленостей. Ми вже дуже близько підійшли до цього результату», — цитує УНН М. Лубківського.

За його словами, СБУ зробила все, щоб реалізувався план «усіх на всіх», ключовим елементом якого є взаємна передача у форматі 225 (бойовиків) на 150 людей (українських військових). «Усіх затриманих бойовиків утримують в одному з обласних центрів східної України», — уточнив представник СБУ.

Він також запевнив, що після здійснення обміну заручників робота з пошуку зниклих і тих, хто опинився в полоні, не припинятиметься.

Нагадаємо, у переговорах з української сторони крім экс-президента Леоніда Кучми, представників СБУ бере участь кум Путіна, одіозний проросійський політик Медведчук. До його «допомоги» вирішили вдатися, щоб прискорити процес звільнення наших заручників і повернути їх додому до Різдва, — пояснили таке нестандартне рішення у Службі безпеки України.

Ольга ВІТЕР.

Рішення одне — відновити в Луганську юрисдикцію України

Сепаратисти в особі Ігоря Плотницького заговорили про конструктивний діалог із приводу «вбудовування суспільних та економічних зв'язків між підприємствами, організаціями й установами». І закликають до цього діалогу Київ. У разі відмови звертатимуться до Росії, ООН, ОБСЄ, Міжнародного Комітету Червоного Хреста, європейських політиків і правозахисників із закликом натиснути на владу України. Про свої зобов'язання — жодного слова.

Думаючи люди розуміють: уже якщо правителі «республіки» заговорили про звернення до міжнародних організацій, отже, справи в «ЛНР» геть погані. Грошей немає, фінансова допомога з боку РФ зменшується, а створити свою банківську, податкову та іншу систему в «уряду» ніяк не виходить.

Правління Луганського обласного відділення Комітету виборців України вирішило допомогти керівництву самопроголошеної «Луганської народної республіки» слухною порадою. Щоб розв'язати проблему з виплатою пенсій та інших соціальних допомог місцевим жителям, пропонується повернути Луганськ під юрисдикцію України.

Військові у Канатовому обживаються з допомогою волонтерів

Над колишнім аеродромом «Канатове» під Кіровоградом 16 червня цього року знову підняли жовто-блакитний стяг. Після анексії Криму Росією Міністерство оборони України прийняло рішення про переміщення сюди українських військових із Джанкою. Вже минулої осені відновлений аеродром приймав літаки передислокованої частини.

Нині на «Канатовому» несуть службу військовослужбовці з різних куточків України, серед них офіцери та прапорщики, які залишилися вірними присязі й покинули окупований півострів. Поки що вони мешкають у тимчасових приміщеннях, але вже весною перейдуть у відновлені казарми, де триває ремонт. Паралельно з відновленням інфраструктури, контролюю-диспетчерського пункту на аеродромі розпочався благоустрій території.

Частину робіт профінансувало відомче міністерство, проте для упорядкування приміщень, на нові будівельні матеріали потрібні додаткові кошти.

Ще одна проблема — відсутність транспорту для підвезення особового складу з Кіровограда до місця служби та у зворотному напрямку. Наразі військовослужбовці змушені добиратися до частини самостійно, хто як може. Є й інші побутові проблеми.

Тож, як зазначив під час зустрічі з волонтерами заступник командира по роботі з особовим складом Михайло Третяк, тут раді будь-якій допомозі: і матеріальній, і моральній. Особливо вдячні представникам благодійного фонду Ста-

ніслава Березкіна «Добротвір», які напередодні новорічних свят передали військовій частині продукти харчування та ортехніку.

Олександра МУШКЕТ.
Кіровоград.

Фото автора.

Сільський «всюдихід» їде на передову

Із села Волосів Андрушівського району в зону АТО відправили автомобіль. Раніше цей УАЗ-31512 простоював. Керівник місцевого фермерського господарства Іван Шателюк вирішив відновити «всюдихід» і передати його на передову. Майстри капітально відремонтували та пофарбували машину. Нею до місця призначення бійці 95-ї Житомирської окремої аеромобільної бригади доставлять харчі та одяг, зібрані жителями Волосова. Вони сподіваються, що УАЗ підвищеної прохідності, який можна експлуатувати на дорогах усіх категорій, буде гарним подарунком захисникам Вітчизни.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Фото надане прес-службою ОДА.

Чотири ротації — без втрат

Хлібом-сіллям вчергове зустріли в Южноукраїнську військовослужбовців, які повернулися із зони АТО — бійців військової частини, що охороняє Южно-Українську атомну станцію.

Десять добровольців Нацгвардії несли бойове чергування на одному із блокпостів біля міста Слов'янськ. Усі вони нагороджені подячними листами міського голови, а також пам'ятними подарунками та фінансовою допомогою від адміністрації і профкому АЕС. Бійці всіх чотирьох ротацій повернулися додому живими і здоровими.

За інформацією командира військової частини 3044 Олега Худолія, надалі до виконання бойових завдань у зоні АТО бійців військових підрозділів, що охороняють атомні станції, не залучатимуть.

У нинішніх умовах охорона таких об'єктів не менш важлива, і командування Національної гвардії це добре розуміє, — зазначив командир. — А щодо бойових навичок, набутих хлопцями, то вони сприятимуть підвищенню безздатності нашого підрозділу.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Щоб холод не дощуляв

Голова Полтавської обласної організації інвалідів війни, Збройних Сил та учасників бойових дій Іван Лантух передав волонтерам 8 пічок-«буржуйок» для бійців АТО.

Іван Якович зазначає, що рада очолюваної ним громадської організації вирішила підтримати нинішніх захисників Вітчизни практично одностайно. При цьому для подарунків на передову «буржуйки» вибрали зовсім невапидковий. Адже, пригадує Іван Лантух, саме «собачий» холод чи не найбільше дощуляв нашим бійцям і в роки Другої світової...

Надійні та якісні пічки від дідів і прадідів уже доставлені й використовуються за призначенням.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.

Нас ніколи не перемогти

Тисячу пряників, на яких глазур'ю написано «Повертайся живим», вручили військовослужбовцям 93-ї окремої механізованої бригади учні дніпропетровської СОШ №23. Для «кіборгів», які прибули на ротацію, вони організували також концерт, під час якого з пазлів виклали карту України.

Допомагати військовослужбовцям школярі почали ще з літа. На благодійних ярмарках вони збирали гроші, на них купили необхідні для бійців АТО речі: кілька комплектів термобілизни та взуття.

— Діти часто передають нам власні вироби та солодоші, — розповів заступник командира танкової роти 93-ї окремої механізованої бригади

Іван Начовний. — Сувеніри вручаємо особовому складу: солдати їх вишають у танках і автомобілях. У кожний талісман вкладає на душу дитини, частина її енергетики й це дуже сильно підтримує хлопців на передовій. Там ми перебуваємо саме заради наших дітей.

Радник голови облдержадміністрації Борис Трейгерман наголосив: нашим су-

сідам урешті-решт потрібно зрозуміти, що поки в нас є такі діти й такі «кіборги»,

перемогти нас просто неможливо.

Володимир
РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото
прес-служби ОДА.

У Маріуполі посилюють боротьбу з диверсантами

Стратегічні об'єкти і правопорядок у Маріуполі охороняють бійці спецпідрозділу «Сокіл», які прибули до міста. Це сталося після вибуху, який зруйнував залізничний міст у приморському місті у вівторок. Тієї самої ночі зловмисники зробили спробу закласти вибухівку під автомобільний міст поруч, але на заваді стали співробітники металургійного комбінату «Азовсталь», які патрулювали об'єкт як дружинники. Один із робітників загинув, другий дістав вогнепальне поранення. Залізничний вокзал і морський порт виявилися відрізаними від сполучення.

Терористичний акт приголомшив маріупольців, які ставлять закономірні запитання: чому стратегічні об'єкти у прифронтовому місті не охоронялися належним чином? Як диверсанти вільно змогли закласти вибухівку і підірвати міст? Є претензії до керівництва Донецької залізниці та до Управління МВС на магістралі. Тепер охорону порядку в місті посилено: майже 100 бійців «Сокола» із різних областей

України покликані вести ефективну протидію розвідувально-диверсійним групам терористів. Це міліціонери, які спеціалізуються на ліквідації озброєних злочинних угруповань, затриманні небезпечних злочинців, боротьбі з тероризмом, звільненні заручників.

Начальник ГУМВС України в Донецькій області В'ячеслав Аброськін повідомив про посилення охорони важливих інфраструктурних

об'єктів: «Перше. З урахуванням пропозицій місцевої влади ми збільшили перелік об'єктів для посиленої охорони. У підсумку під охороною міліції наразі перебувають 10 насосних станцій, 5 підстанцій, 9 автомобільних мостів, лікарні та ще низка стратегічних об'єктів. Друге. Підрозділи полку «Азов» Національної гвардії України беруть під охорону частину об'єктів на території Маріуполя. Зазначу, що протягом останніх трьох місяців більшу частину важливих об'єктів життєзабезпечення міста вже охороняють співробітники міськуправління міліції Маріуполя і зведені загони міліції Львівської та Івано-Франківської областей. Третє. На прохання начальника

міліції на Донецькій залізниці співробітники міліції взяли під охорону два залізничних мости».

Загалом для охорони інфраструктурних об'єктів щодня задіяні 300 міліціонерів, а для швидкого реагування на позаштатні ситуації створено вісім мобільних груп.

«Раніше на засіданнях штабу оборони міста ми неодноразово порушували питання про недостатню охорону мостів та інших стратегічних об'єктів, — зазначила координатор ініціативної групи «Новий Маріуполь», радник голови Донецької обласної державної адміністрації Марія Подибайло. — Після цього місцева влада запевнила, дещо навіть роздратовано, що все під контролем і теракти неможливі.

Тільки разом із військовими можна захищати місто. Міліція повинна лише допомогти».

Тим часом руйнування залізничного мосту створило безліч незручностей для пасажирів. Потяги зупиняються на станції Сартана, розташованій у віддаленому селищі міста. «Громадський транспорт до станції не ходить, дістатися туди і звідти дуже складно», — розповів один із мешканців селища. Міська влада організувала тимчасові маршрути автобусів, які привозять і відвозять пасажирів. А мешканців закликають бути пильними і повідомляти про підозрілих осіб та підозрілі предмети.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

Камуфляж і маска — символ епохи?

або Чому Велика бандитська революція, яку всі бачать, та мовчать, фактично має режим найбільшого сприяння?

СИТУАЦІЯ

Коли чесно, нам навіть важко сказати, чи станеться найближчої весни вже навіть широко розрекламований в окремому сегменті українських ЗМІ Третій Майдан. Інша річ, що коли й далі так піде, то Велика бандитська революція, про яку всі чомусь уперто мовчать, але підготовка якої іде семимильними кроками, точно буде. Бо всі, хто мав би хоч по святах витягати з цього приводу руки з кишень, лише, де-факто, забезпечують різноманітним бандітам та «тітушкам» у камуфляжі режим найбільшого сприяння.

Хто стане сперечатися, то ось вам факти! Лець не щодня ми маємо то гучний наліт, то захоплення, то зупинення когось на дорожі людьми у військовому чи напіввійськовому одязі. Щодо Одеси та Харкова, де черговий нічний вибух уже став для всієї України лець не традиційною зранку філіжанкою кави, то тут усе зрозуміло. Адже два ключові пункти путінської «Новоросії», схоже, за мовчаз-

ної згоди місцевої знаті, доводяться «до кондиції» вже по-іншому. Тобто не шляхом захоплення «мирними демонстрантами» з московською пропискою, а методом терору проти місцевих патріотів та залякування населення. Котрі опустять руки, як дець на початку травня донеччани та луганчани — робіть тоді що хочете, тільки залиште нас у спокої. (Який спокій прийшов пізніше, то вже інша справа!).

У Запоріжжі, спасибі, ще нічого не підривають, коли не зважати на «п'яні вибухи» гранат у кафе, чи т. зв. постріли гранатомета (так правильно називають боезапас до цієї зброї) на квартирах. Натомість славне плем'я «тітушок» та різне бандитське збіговисько ефективно використовує і камуфляж, і різноманітні «революційні» бренди. Для вирішення чийось і політичних, і бізнесових замовлень... На жаль, в Україні маска під час подібних акцій не є завершеним складом злочину, який за ско-роченою процедурою (до 72 годин) забезпечує фігурантові п'ять чесно зароблених років. Без огляду на мотиви, цілі і методи його правопорушення...

На жаль, в Україні навіть затримані в камуфляжі та масках

люди не ідентифікуються. А їхні фотографії не з'являються бодай на якихось спеціалізованих Інтернет-ресурсах. Бо ж раптом з'ясується, що борець за правду і свободу виявився співробітником братерських спецслужб. Або чоловік, який завжди стояв у лавах «тітушок», попався як активіст, хай і фейкового у Запоріжжі, але для ЗМІ все ж «Правого сектору». (А тут ще не дискредитована «Самооборона», та й добровольчі батальйони, які воюють на сході...). Коротше — у нас справ по горло, а ви пропонуєте ідентифікувати і розповсюджувати фото!?

А якщо з'явилася мода на камуфляж, і культивується майже повна байдужість з боку правоохоронців, то чому б уже, роздобувши форму, та не

взятися за прибуткову самодіяльність? Ось у Мелітополі група молодців з Одеси (один із них громадянин Російської Федерації) викрала власника агенції нерухомості й повезла його до лісу. Вибивати, начебто, старі борги. Спасибі принциповому і рішучому капітану ДАІ Миколі Гордієнку, котрий не лише перекрив рух бандитській іномарці, а й тримав зловмисників на прицілі, доки не прибула підмога.

На жаль, і на Запоріжжі, і в Україні сьогодні так мало подібних капітанів. І так багато камуфляжу, посиленого тисячами одиниць зброї, що розповзається із зони АТО. Тож, мабуть, усім нам варто частіше молитися. Бо що ж іще залишається...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

ОГОЛОШЕННЯ

ПАТ "ХДІ страхування" повідомляє, що договори страхування ОСЦПВВНТЗ серії АВ номери 395969; 396539; 398807; 1002503-1002505; 1003970-1003971; 1008400; 1009078-1009079; 1009088; 3182497-3182498; 3185549-3185550; 3186730; 5139092; 8357428; 9061600; 9062311; 9142902-9142903; 9143505; 9143525-9143526; 9143528; 9143530; 9143537; 9143573; 9143588; 9143608; 9143618; серії АС номери 74357-74360; 74409; 463060; 463105; 463153-463161; 464222; 464224-464227; 464229-464231; 464418; 465349-465350; 466257-466258; 466696; 466698-466702; 466979; 736322; 736336; 736552; 940028-940035; 940273-940275; 2135816; 2136373; 2136490; 2136505; 2136523; 2136557; 2136582; 2136606; 2136628; 2136690; 2136719; 2136748; 2136750; 2136760; 2136764; 2137609; 2137611-2137617; 2138602; 2139739; 2142963; 2142965-2142966; 3095245; 3095249; 5500405; 5501188-5501189; 5501191; 5501199; 5501211; 5501214; 5501216-5501217; 5501222; 5501224-5501225; 5501232-5501233; 5501239; 5501241-5501243; 5501245-5501246; 5501252; 5501255-5501256; 5501271; 5501278; 5501282-5501283; 5501293-5501294; 5501302; 5501320; 5501337; 5501342; 5501345; 5501486-5501488; 5501683; 5501685; 5502168; 5502170-5502177; 5502333; 5504735-5504740; 5505657; 5505663; 5507019; 5507865; 6614483; 6616418; 6617927; 6617930; 6617938; 6617947; 6617950-6617951; 6617996; 6617998; 6618000; 6618011; 6618017; 6618026; 6618029-6618031; 6618040; 6618075; 6618077; 6618079-6618080; 6618119; 6618337-6618338; 6618370; 6618546; 6620448; 7341070; 7341637; 7341704; 7342141; 7342652-7342656; 7342695-7342698; 7342723-7342725; 8321701; 8321722-8321723; 8321728; 8321982; 8322332; 8322339; 8322354-8322356; 8322368; 8322372; 8322376; 8322378; 8322381; 8322384; 8322399; 8322423; 8323084; 8323086-8323087; 8323237; 8323392; 8323477; 8325437-8325438; 8328125-8328126; 8329643; 8329652; 8329655; 8329659-8329661; 8329674; 8329689; 8329693; 8329695; 8329697; 8329699-8329700; 8329703; 8329715; 8329718; 9719051-9719052; 9720284; 9720716; 9721463; 9722416; 9722651; 9722666-9722667; 9722671; 9722698; 9722732; 9722734; 9722737; 9722746; 9722750; 9723190; 9723385; 9723515; 9724706; 9726723-9726727; 9727036-9727037; 9727039-9727041; 9727460-9727461; 9731959; 9732260; серії АЕ номери 176515; 176517; 176518; 176284; 176291; 176306; 176353; 177139-177140; 178527-178528; 2450103-2450112; 2451350; 2451482; 2451493; 2451505; 2451513; 2451525; 2451527; серії АІ номери 2147755 є недійсними у зв'язку з втратою.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ про надходження і використання коштів "КМКС" Партія угорців України за 2013 рік

- Надходження - 0.0.
- Використання - 0.0.

Всього: 0.0.

На 1 січня 2014 року виробничих підприємств, земельних ділянок, власних будинків "КМКС" Партія угорців України" немає.

З ігрової кімнати, розташованої на третьому поверсі Львівської середньої школи-інтернату, випав дев'ятирічний хлопчик. Лікарі констатували смерть дитини. За фактом загибелі учня розпочато досудове слідство, *передає наш власкор Богдан Кушнір*

На Тернопільщині під час рейду на Касперівському водосховищі, що у Заліщицькому районі, під час спроби працівниками «Тернопільрибоохорони» затримати браконьєрів у відповідь пролунали постріли, а потім визволяти порушників закону прибули односельці. Розпочато кримінальне провадження, *повідомляє наш кореспондент Любов Левицька*

«Ректора — на нари, тоді підемо на пари»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зазначимо, що конфлікт між майбутніми архітекторами та ректором вийшов за стіни університету кілька місяців тому. Власне, відразу після того, як напередодні нового навчального року було звільнено нібито у зв'язку з закінченням строку трудового договору молодого викладача і знаного у Полтаві громадського активіста Артура Арояна. Він і його прихильники вважають, що справжніми причинами звільнення є підозри у нелояльності до керівництва університету та намагання залякати інших потенційних бунтівників. Невипадковим, на їхню думку, є й наступне звільнення дванадцяти

викладачів, серед яких ті, хто підтримував Артура...

Ректор Володимир Оніщенко та його соратники всі звинувачення на свою адресу категорично відкидають. Мовляв, триває цілком законний і звичний для будь-якого вищого навчального закладу процес добору кадрів на конкурсній основі. Тим паче що Артур Ароян оскаржував своє звільнення у суді й програв справу вже у двох інстанціях. Водночас керівництво вишу вважає, що студентів і молодих викладачів архітектурного факультету підбурюють до таких виступів старші «недоброзичливці», котрі задля задоволення власних посадових амбіцій хочуть на революційній хвилі усунути від

керівництва нинішнього ректора та його найближче оточення.

Згадана хода завершилася ще одним мітингом перед кам'яною огорожею, за якою розташований головний корпус технічного університету. При цьому до протестувальників ніхто з керівників вишу не вийшов. Навпаки, ще тоді, коли студенти підходили до головної цитаделі своєї альма-матер, охорона поспіхом закручувала ворота огорожі металевим ланцюгом... На пропозицію зустрітися з ініціативною групою в залі організатори акції не погодилися. І пообіцяли продовжувати свої протести.

Василь НЕІЖМАК.
Полтава.

Мітингують викладачі та студенти архітектурного факультету Полтавського національного технічного університету.

Фото автора.

Інвесторам посилають сигнали?

За п'ять місяців нинішнього року інтерес до вкладення коштів у Севастополь виявили 85 інвесторів. Натомість місто зацікавили пропозиції лише 16 з них, *виїзково російські. Таку статистику оприлюднив на засіданні Агентства стратегічного розвитку Севастополя (АСРС) заступник директора Віталій Хворост.*

Але і для 16 «відбірних» інвесторів перспективи не такі райдужні, як може видатися. За словами В. Хвороста, «все гальмує небажання уряду Севастополя вирішувати економічні питання». «Уряд» створив ще один фільтруючий орган, паралельно з АСРС, — Корпорацію розвитку, яка не сприяє розв'язанню проблем.

Настороженості інвесторам, які вирішили сприяти економічному розвитку Севастополя, додають і останні міські новини. Як повідомляють місцеві ЗМІ, «сьогодні кілька сотень співробітників підприємства «ІнтерФлотПродукт» не змогли розпочати роботу. Нинішній власник називає події, які відбуваються на заводі, рей-

дерським захопленням. Співробітників не пускають на робочі місця. А територією ходять представники приватного охоронного підприємства, озброєні кийками». І ще: «Близько 20 невідомих, представившись співробітниками якоїсь охоронної компанії й місцевою «самообороною», намагалися захопити адміністративне приміщення торговельного центру «Sea Mall».

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Згадали творчість Василя Симоненка

У Черкаському обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку, присвячену 80-літтю від дня народження видатного поета-шестидесятника, журналіста Василя Симоненка (на знімку).

В експозиції представлено фотознімки, поетичні збірки, газетні публікації, особисті речі, записи з голосом

«витає української поезії».

На урочистому відкритті звучали ліричні композиції, створені на вірші

Василя Симоненка, виступали зі спогадами ветерани журналістики, котрі пліч-о-пліч працювали з ним у редакціях черкаських обласних газет.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото автора.

Замість курортів відвідайте місцеві печери

Попит на новорічні поїздки цьогоріч істотно знизився. Якщо раніше зустріти Новий рік у європейських столицях чи на закордонних курортах могли собі дозволити чимало мешканців Тернопільщини, то тепер їх — одиниці: переважно ті, хто має заощадження у валюті.

Путівки у місцевих турфірмах розкуповують здебільшого кияни. Вони тут трохи дешевші, ніж у столиці. Обирають тури до Праги, Будапешта,

Скандинавських країн, на курорти Єгипту. Чимало турфірм через зниження попиту взагалі закрилися. Деякі пропонують зустріти Новий рік

під землею — у місцевих печерах. Утім любителів екстриму — небагато. Інша річ, якби підземелля були облаштовані хоча б так, як, скажімо, в Аджарії, де є відповідна інфраструктура.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Оголошено мораторій на забудову морських схилів

Чергова сесія Одеської міської ради ухвалила рішення про оголошення, до затвердження Генерального плану міста, мораторію на забудову морських схилів. Ідеться про територію від Центрального парку імені Т. Г. Шевченка до 14-ї станції Великого Фонтану.

В ухваленому рішенні пропонують запровадити заборону на надання земельних ділянок для всіх видів будівництва, крім будівництва гідротехнічних, гідрометричних і лінійних споруд. А міський голова пояснив, що це рішення є актуальним до проведення громадських слухань і затвердження детального плану території.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Засуджена отримала пенсійне посвідчення у колонії

У Чернігівській виправній колонії № 44 вперше відбулося вручення пенсійного посвідчення засудженій, яка відбуває термін покарання. Його пенсіонерці вручив начальник виправного закладу підполковник Андрій Кірієнко.

Згідно з законодавством засуджені мають право на загальних підставах на державне пенсійне забезпечення за віком, інвалідністю, у зв'яз-

ку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених законом. Пенсії їм призначають органи Пенсійного фонду за місцем відбування покарання.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівці.

ЦИФРА

282,2 тис. пенсіонерів та 9,8 тис. пенсіонерів силових структур Закарпаття в повному обсязі отримали свої виплати загальною сумою 410,6 млн. гривень.
Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Зафіксовано спалах сальмонельозу

Ще з 18 грудня у лікувальні заклади селища Млинів Рівненської області почали звертатися працівники та вихованці Млинівського дитсадка № 2 зі скаргами на стан здоров'я. Відтоді звернулося 34 особи, з них — 28 дітей. Як повідомили у Головному управлінні санепідслужби у Рівненській області, в 11 дітей та 7 дорослих виявлено сальмонелу. Станом на 24 грудня, на лікуванні в інфекційному відділенні Млинівської центральної районної лікарні перебувало 14 осіб, з них — 8 дітей.

Вл. інф.

Є чотири мільйони тонн зерна!

Новорічно-Різдвяні свята, що наближаються, аграрії Сумщини зустрічають з гарним настроєм. Попри примхи погоди та певні негаразди хлібороби регіону четвертий рік поспіль встановлюють рекорд з валового збору зернових. Їх нині намолочено аж 4 мільйони тонн! Це майже на 600 тисяч тонн більше, ніж торік.

Сумчани не збираються зупинятися на досягнутому і наступного року прагнуть істотно примножити досягнення. А відтак збільшили посіви озимих рівно на третину — до 250 тисяч гектарів.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Благодійники не припиняють роботи

На Хмельниччині благодійний фонд «Надія» вже зібрав мільйон гривень. Більшу частину коштів витрачено на виконання замовлень військовослужбовців, які беруть участь в АТО, та на допомогу сім'ям загиблих. Для бійців купують супутникові телефони, які не прослуховуються, тепловізори, розвантажувальні комплекти. Наглядова рада фонду звертається до керівників підприємств, підприємців і всіх хмельничан з проханням не припиняти надавати благодійну фінансову допомогу нашим військовим.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Теракт у центрі Харкова

У ніч на 25 грудня в центрі Харкова на вулиці Римарській, 3/5 опівночі знову пролунав вибух. Пошкоджено частину приміщення, в якому розташоване торговельне підприємство, а також декілька автомобілів, що стояли поряд. Довкола вибуховою хвилею вибило вікна сусідніх будинків. Потерпілих у результаті пригоди немає.

Розпочато кримінальне провадження за ч. 2 ст. 194 КК України (навмисне пошкодження майна шляхом вибуху). Керує досудовим розслідуванням прокуратура Харківської області.

— Завершено огляд місця пригоди, тривають першочергові слідчі дії, — заявила представник прокуратури Вікторія Дубовик.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Фото Костянтина ЧЕРГИНСЬКОГО (УНІАН).

Зловмисники планували підпали

У Новомосковську Дніпропетровської області затримано трьох членів злочинної групи, що готувала за завданням кураторів-комуністів терористичні акти.

Як повідомили в прес-службі УСБУ в області, диверсанти підтримували тісні контакти з керівниками місцевих осередків компартії. Свого часу деякі з них утекли на контрольовану бойовиками територію та обійняли посади в самопроголошених «органнах влади».

Зловмисники планували підпали банківських установ, захоплення зброї на військових об'єктах, здійснення вибухів у велелюдних місцях, — повідомляють у відомстві.

В арсеналі терористів, виявленому в ході обшуку, було чотириста грамів тротилу, 24 саморобні вибухові пристрої, гранати та електродетонатори.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Діди Морози стали до виконання службових обов'язків

Театралізовано з центрального ганку Запорізької міськради відправили виконувати прямі «службові обов'язки» одразу 70 Дідів Морозів! Так, волонтери у передноворічні дні навідуються у квартири тих дітей, котрі через свій стан не можуть побувати на численних святкових виставах у театрах та палацах культури міста.

Цифра сімдесят з'явилася спочатку суто з бюрократичних міркувань: по десять Дідів Морозів від кожного із районів Запоріжжя. Нині ця цифра — своєрідний бренд дійства. Як і годиться, щороку господарем чи господинею свята є хтось із героїв східного гороскопу.

Цьогоріч — це Коза з сімома козенятами. Одразу кілька танцювальних колективів підтримали акцію своїми костюмами.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Нелегали-африканці шукали роботу...

Двох чоловіків, які намагалися в обхід пункту пропуску «Ужгород» незаконно перетнути кордон, бійці підрозділу затримали за 600 метрів від україно-словацької межі. Правопорушники повідомили, що є вихідцями з Гамбії (на знімку) і намагаються потрапити до Німеччини у пошуках роботи. А маршрут незаконного перетину кордону вони собі прокладали за супутниковими мапами з Інтернету.

Вл. інф.
Закарпатська область.

Фото прес-служби Чопського прикордонного загону.

«Після обстрілів «Градами» це все несерйозно»

Так перший заступник Голови Верховної Ради України Андрій Парубій на своїй сторінці у соцмережі прокоментував випадок, що з ним стався, і розповів, що насправді відбулося біля готелю «Київ».

За його словами, коли він повертався з Верховної Ради, то зустрівся з друзями, сотниками Самооборони, біля входу в готель «Київ», де проживає. «Повз нас пройшов невідомий — високий, спортивної статури. Проходячи, він подивився мені в обличчя. Відійшов на декілька метрів, обернувся, витягнув чеку і кинув нам під ноги гранату. Вона фактично прокотилася між нами і зупинилася під машиною, яка стояла поруч. Пролунав вибух. Невідомий кинувся втікати», — написав Андрій Парубій.

Працівники міліції, які чергували на перехресті Липської і Грушевського, почали його наздоганяти. Втікач кинув ще одну гранату під ноги правоохоронцям. У результаті нападки вдалося втекти, а один з працівників міліції з пораненнями потрапив до лікарні. Окрім працівника МВС, більше ніхто не постраждав. Але вибуховою хвилею пошкоджено три автомобілі.

«Якого б не були типу гранати, хочу зазначити: після обстрілів «Градами» на передовій це все несерйозно», — сказав Андрій Парубій.

Пропонують лише гарячий чай

Крим у середу поринув у пільму. Тут уперше зазнали повного відключення від енергопостачання. Хоча напередодні «влада» переконувала мешканців півострова в існуванні договору між Міненерго України та Росії, що нібито гарантує безперебійне постачання електроенергії. Спочатку в Сімферополі, Севастополі та інших містах запровадили вیاлові відключення, потім почалися аварійні. Кримчани, нарешті, переконалися, що вони не тільки географічно, а й економічно нерозривно пов'язані з Україною й залежать від постачання води, електроенергії та газу з материка.

Тепер, за словами «міністра» палива й енергетики півострова Сергія Єгорова, обсяг електроенергії, що передається з України, становить близько 500 МВт, за потреби 1000 МВт, тож відключення триватимуть. Тим часом власники кафе в центрі Сімферополя привертають увагу відвідувачів оригінальними написами (на знімку).

Михайло РУДЕНКО.
Крим.
Фото автора.

Сорок років рівненському тролейбусу

Виповнилося сорок років відтоді, як у Рівному пішов перший тролейбус. Нині це один з найпопулярніших видів громадського транспорту в обласному центрі. Адже щодня на маршрути виходять 59 тролейбусів, які перевозять близько 70 тисяч рівнян та гостей міста. Комунальне підприємство «Рівнеелектроавтотранс», що здійснює ці перевезення, за підсумками роботи у третьому кварталі посіло третє місце в Україні.

«З нового року парк поповниться ще десятьма тролейбусами, які ми закупили у Польщі, — розповідає директор КП «Рівнеелектроавтотранс» Валентин Ткачук. — А з 11 січня нового року у Рівному запрацює ще один тролейбусний маршрут «Мототрек-автовокзал — селище «Ювілейне».

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

СПОРТ

Друга вершина «Хіміка»

Волейбол. «Хімік» (Южне) переміг «Северодончанку» і заволодів Кубком України. До речі, це був 500-й матч в історії юженської команди. А ще чорноморська команда стала дворазовим володарем призу.

Отже, Кубок України-2014. Жінки. 24 грудня. Фінал. «Хімік» (Южне) — «Северодончанка» (Северодонецьк). 3:0 (25:11, 25:23, 25:18).

Матч за третє місце. «Орбіта-ЗТМК-ЗНУ» (Запоріжжя) — «Галичанка-ТНЕУ» (Тернопіль). 2:3 (20:25, 25:13, 25:16, 21:25, 7:15).

Срібло на «Кубку Жальгіріса»

Хокей на траві. Вільнюс (Литва). Міжнародний турнір з індорхокею «Кубок Жальгіріса» (змагання в залі). Жіноча збірна України посіла друге місце. Наші дівчата на шляху до фіналу вигralи групу, де здолали команди з Литви та Білорусі. А у вирішальному матчі поступилися білоруському клубу «Мінськ» — 3:5.

Дев'ять гравців починають із кваліфікації

Теніс. Опублікований список гравців, які з'явилися на кваліфікаційний турнір першого у сезоні 2015 турніру Grand Slam — Australian Open (Відкритого чемпіонату Австралії).

У боротьбу за місце в основній сітці вступають дев'ять представників України. У чоловічому одиночному розряді у кваліфікації зіграють Ілля Марченко (Донецьк) та Денис Молчанов (Київ).

У жіночому одиночному розряді спробують пробитися до основної сітки Марина Заневська (Одеса), Катерина Козлова, Юлія Бейгельзімер (обидві — Донецьк), Анастасія Васильєва (Харків), Надія Кіченко, Людмила Кіченко (обидві — Дніпропетровськ) і Катерина Бондаренко (Київ).

Хоча наших виборювачів може побільшати. Донеччанка Ольга Савчук також зберігає шанси зіграти у відбірковому турнірі.

В основній сітці турніру заявлені Олександр Долгополов, Сергій Стаховський, Леса Цуренко (усі — Київ) та Еліна Світоліна (Харків). Основний турнір стартує у Мельбурні 19 січня.

Попереду контрольні матчі з Іспанією

Футзал. Збірна України 5 і 6 січня проведе спаринги з національною командою Іспанії. Тренер нашого колективу Олександр Косенко назвав прізвища гравців, які готуватимуться до тих поєдинків.

Воротарі — Євген Іваняк, Дмитро Литвиненко (обидва — «Локомотив», Харків);

польові гравці — Володимир Разуванов («Спартак», Росія, Москва), Євген Валенко («Фенер», Азербайджан, Баку), Олексій Фетько («Спортлідер+», Хмельницький), Роман Кордоба («Енергія», Львів), Микола Білоцерківець, Микита Шигар, Дмитро Сорокін, Олександр Сорокін, Сергій Журба, Денис Овсянников, Дмитро Шамлі, Євген Рогачов, Дмитро Бондар (усі — «Локомотив»).

Законопроект «Про регулювання... роздрібного продажу алкогольної продукції в Севастополі» депутати закзборів підтримали одностайно. Крім тимчасових обмежень на продаж, документ передбачає повну заборону на продаж алкоголю під час проведення масових заходів, *повідомляє наш власкор Микола Магдич*

На березі Західного Бугу, за сто метрів від державного кордону, затримано двох жителів села Бережці Любомльського району, які намагалися незаконно переправити в Польщу три тисячі пачок сигарет без акцизних марок, *передає наш власкор Микола Якименко*

Зберегти тепло рідного вогнища, або Як стимулювати сучасне будівництво

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Останніми роками тема енергоефективного екологічного будівництва активно обговорюється у профільних інститутах, компаніях і міністерствах. Поки що найгарячіша тема — це модернізація старого житлового фонду. Однак фахівці розуміють, що сучасних підходів потребує й нове будівництво.

Чи знаєте ви, що таке пасивний будинок? На це запитання допоможе відповісти київський архітектор Тетяна Ернст. Вона спроектувала й побудувала таке житло для своєї родини.

Сама Тетяна називає своє житло «пасивним екобудинком» (на знімку). Перше слово означає «пасивність будинку у споживанні енергії» — на опалення йде не більш як 15 кВт·год/м² на рік, мається на увазі герметичність та якісне утеплення зовнішньої оболонки будинку, використання системи вентиляції із рекуперацією, ну й передусім — «правильна архітектура», яка дає змогу уловлювати та акумулювати тепло всередині будинку.

Префікс «еко» з'явився завдяки створенню в будинку екологічної, здорової та максимально комфортної атмосфери. «Вона досягається і за допомогою використання екологічно чистих природних матеріалів у внутрішньому оздобленні будівлі, і завдяки випромінювальній системі опалення/охолодження — замість конвекційної (що пересушує й перегріває повітря)», — ділиться Тетяна Ернст на сторінках власного порталу «Архітектура та екологія».

Нині така будівля коштує дорожче, ніж традиційна — житло Тетяни Ернст стало у 278 тисяч євро. Однак комфорт, екологічність і величезна економія енергоресурсів (за утримання 330 м² житла з басейном родина платить майже 2,5 тисячі гривень на рік) доводять перспективність ідеї.

Про напрям, що активно розвивається, в будівництві розповіла нашому виданню молодий архітектор **Тетяна Сапурко**. «У будівництві визначають три види екобудинків: пасивний, активний і будинок нульової енергії», — пояснює вона.

Під *пасивним будинком* мають на увазі екобудинки, тепло якого генерується пасивним методом з використанням тільки наявних внутрішніх джерел тепла, сонячної енергії, що потрапляє через вікна. У пасивному будинку циркулює чисте, тепле і свіже повітря, стіни й підлога також ніколи не будуть холодні. Стандартний пасивний будинок — це об'єкт з енергоспоживанням майже 15 кВт·год/м² на рік. У той час, як наші малоповерхові будинки споживають 150—200 кВт·год/м² на рік — що в понад 10 разів більше.

Починати енергоефективне будівництво в Україні потрібно зі зниження використання енергії до 30—50 кВт·год/м² за рахунок застосування методик пасивного будівництва. Наприклад, можна вже нині застосовувати більш екологічні місцеві матеріали — каміння, цеглу і деревину. Ефективніше використовувати енергію сонця дасть змогу південна орієнтація будинку й відсутність затінених ділянок. Особлива увага — до вікон. Краще, якщо вони будуть високоякісними (з коефіцієнтом теплопровідності не менш як 0,8 Вт/(м²К) та енер-

гопроникністю — майже 50 відсотків).

Навіть колір будинку має значення. Для пасивних будинків характерні білі стіни й дахи. Останнім часом використовують також дзеркальне покриття зовнішніх стін, що ще більше знижує вплив зовнішніх чинників на клімат у будинку.

Зберігає тепло рідного вогнища і *будинки нульової енергії*. Він зводиться за тими самими стандартами, що й пасивний. Різниця — в інженерному оснащенні. «Нульовий» будинок споживає винятково ту енергію, яку сам і виробляє.

Головною відмінністю *активного екобудинку* від пасивного є те, що в ньому акцент робиться не на максимальне зменшення енергоспоживання, а на виробництво та акумулювання енергії, яка покриватиме потреби домогачдців. У проекті активного будинку розраховується питома витрата теплової енергії на обігрів становить 38 кВт·год/м² (у період опалення). Електроенергію такий будинок може отримувати від сонячних батарей, автономних вітрогенераторів та гідрогенераторів.

Енергоефективний будинок

— досить тонкий організм. Пасивні будинки будують за доволі суворими стандартами і нормативами, до того ж у різних країнах є власні вимоги. Крім якості будівництва, важлива правильна теплоізоляція будівлі, її герметика.

Для енергоефективних будинків потрібне раціональне використання води, що припускає облаштування автономної системи водопостачання, джерел, що взаємодоповнюють і замінюють одне одного (колодязя, свердловини, ставків, ключів), а також цілковите очищення стічних вод. Підігрів води тут може здійснюватися за допомогою сонячних колекторів або теплового насоса.

Усі ці пристрої й технології — дуже дорога річ. Тому в Україні досі відсутній великий досвід екобудівництва. Гальмує його розвиток і відсутність необхідної нормативної бази. У тому числі законів, що сприяють розвиткові енергоефективних технологій.

Замовника може відлякати не тільки ціна екобудинку. Знайти навчених нових технологій проєктувальників і будівельників — доволі непросто. Натомість життя в такому будинку обіцяє низку переваг.

На думку Тетяни Сапурко, екобудівництво набиратиме обороти у своєму розвитку. «Цьому посприятиме економічність

та енергобезпека таких будинків (що дає змогу скоротити витрати на опалення в 7—11 разів, комфортно жити під час відсутності газових мереж і центрального теплопостачання), а також їх енергонезалежність. Крім того, такі споруди екологічні. Плюс у такому житлі застосовуються сучасні будівельні матеріали й конструкції з використанням новітнього інженерного устаткування», — каже експерт.

Однак це зовсім не означає, що відтепер потрібно будувати екобудинки по всіх усюдах, та це нам і не по кишені. Необхідно застосовувати екологічне мислення під час спорудження звичайних будівель, адаптувати енергоефективні зарубіжні технології до наших умов. Важливо в такий спосіб долучати населення до сучасних екотенденцій. Тим паче що в Європі вже давно переходять від будівництва окремих «зелених» будівель до зведення масштабних еко-містечок і поселень.

Добре, що за кордоном кредит на зведення енергоефективного будинку замовникові більш доступний, ніж для звичайного. У деяких землях Німеччини для здійснення проєкту пасивного будинку видається безвідсоткова позика — майже 50 тисяч євро.

Лариса БЕЛОЗЬОРОВА.

Фото з порталу «Архітектура та екологія».

Для довідки

Німецький *Фрайбург споживає в чотири рази менше енергії, ніж виробляє. Дахи багатифункціональних будівель Sonnenschiff (Сонячні кораблі) і Solarseidlung (Сонячне село) повністю вкриті сонячними батареями. Будинки побудовано за екостандартами, покликаними зменшити кількість енергії, необхідної для опалення й охолодження. Це вакуумна ізоляція, що підвищує теплоізоляцію будівель. У місті є 52 будови — комерційні й житлові об'єкти.*

У Данії неподалік від Копенгагена побудовано найбільше в Європі екологічне село. За допомогою новітніх технологій тепло і світло в будинках забезпечуються за мінімальних витрат енергії. Тут енергію беруть як ніде в Європі. За п'ять років експерименту 750 будинків заощадили 18 мільйонів кВт·годин. У перерахунку на шкідливий парниковий газ — три з лишком тисячі тонн СО₂.

У Шотландії з 1980 року у Фіндхорні створюється екосело, що налічує понад 20 екологічних будинків. Під час будівництва використовують різноманітні екологічні технології: вітрогенератори, «дишаючі дахи», зроблені з торфу, системи біологічного очищення стоків. Одним з основних видів діяльності Фіндхорна, що приносять дохід, є проведення навчальних курсів і програм — з ефективного використання енергії, сільського господарства, дешевого та екологічного домобудівництва... Щорічно Фіндхорн пропонує понад 200 тижневих курсів, а також конференції та тренінги, в яких беруть участь понад 3,5 тисячі осіб із 38 країн; майже 10 тисяч осіб відвідують Фіндхорн як туристи.

У пошуках альтернативного палива

Багато господарників уже оцінили достоїнство пелетів, які замінюють дорогий і дефіцитний газ і не менш дефіцитне вугілля. Таке паливо у кризовий період має дедалі більший попит, підтверджують на Северодонецькому підприємстві «Продмашбуд».

Тут виготовленням пелетів займаються не дуже давно. Головними видами діяльності підприємства є будівництво, а також управління до України хімічних продуктів. Зокрема, «Продмашбуд» своїм автотранспортом перевозить в Україну метанол, різні кислоти й цілу низку інших хімічних продуктів, які або не виробляються в країні або ж виробляються в недостатній кількості. Принагідно пояснимо, що Україна не виробляє усього метанолу, який їй потрібен, тому майже 50—60 відсотків

цього продукту завозить. Насамперед його використовують кампанії з видобутку газу.

Підприємство є важливим гравцем на українському ринку: поставляє до країни важливий компонент для виробництва газу і водночас бере активну участь у процесі виробництва альтернативного палива. Уряд просив максимально заощаджувати «благитне паливо» — й у Северодонецьку відгукнулися на цей заклик.

Щоправда, деревопереробку здійснюють не в селі, а переважно степовий

Луганщині, а в Чернігівській області, що має великі запаси лісу. «Поставили тут нове європейське обладнання й тепер розпилюємо ліс із малими втратами, тобто з мінімальною кількістю стружки, — розповідає фінансовий директор підприємства Володимир Ермоленко. — Працюємо з некондиційним, маломірним лісом, використовуємо все, що великі підприємства відкидають».

Виробництво пелетів почали торік. «Уважаємо, що переробка лісу повинна бути повною й усі виробництва мають виходити на замкнутий цикл. Для цього треба розвивати альтернативні види палива, зокрема пелети, — пояснює Володимир Ермо-

ленко. — Головний їх споживач — це Київська область, Київ. Транспортні витрати закладаються у вартість продукції, а оскільки споживач перебуває поряд із нашим виробництвом, то вартість пелетів для киян цілком прийнятна. Чернігівська область багата лісами й профільними господарствами. Ми використовуємо ліс невеликого діаметра, той, котрий називають «хлист», відходи. Переробляємо все з малими втратами, тому виходить, що економічно це дуже вигідно. Крім того, ми зайняли нішу, що була вільна».

На Луганщині теж є ліс, але створити таке виробництво в себе в Северодонецьку економічно не вигідно. Кременський,

Луганський, Новоайдарський лісгоспи разом узяті мають менший обсяг лісових площ порівняно з Чернігівщиною. Крім того, в нашій області вистає своє переробників, а в Чернігівській їх недостатньо.

— Намагаємося, щоб було всім комфортно працювати, — переконує Володимир Ермоленко. — Що стосується Луганщини, то там тут тісно. Крім того, всі лісові господарства належать державі, а нам не хотілося б залежати від настрою чиновника, поставленого на керівну посаду, котрий за одну мить може припинити наш бізнес. Такі прецеденти були, до того ж це не йде на користь ні самій державі, ні виробникові.

Хочеться працювати у вільному бізнесі. У регіоні є невеликі пелетні виробництва в Кременському і Новоайдарському районах, у Северодонецьку. Обсяги випуску та реалізації продукції назвати не може, але очевидно, що ця ніша поступово заповнюється. У це виробництво потрібно вкладати кошти. Скажімо, йде в місті обрізка дерев — збирати все, обробляти й робити пелети. Це напрям великий, але фінансово не дешевий. Можу сказати, що той, хто цим займається, не програє. Будь-яке виробництво може бути прибутковим, якщо в нього вкладати не тільки гроші, а й душу.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Валютного позичальника не виселять із будинку

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Члени Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики й банківської діяльності прагнуть посилити захист прав позичальників. Народні депутати (Сергій Рибалка, Денис Дзензерський, Віктор Романюк, Максим Поляков та інші) ініціювали зміни в Закон «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» (№ 1610).

«Цим законопроектом ми розв'яжемо найгострішу проблему, яка нині турбує валютних позичальників, а саме — виселення їх з будинку. У мене є багато звернень від громадян, чий родини разом з дітьми зараз опинилися без даху над головою че-

рез стягнення банками їхнього єдиного житла. Це перший і дуже важливий крок на шляху розв'язання проблеми валютних позичальників у цілому. Найстрашніші речі ми зараз зупинимо й продовжимо працювати над прийняттям законопроекту про рес-

труктуризацію валютних кредитів», — розповідає заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики й банківської діяльності Денис Дзензерський.

У законопроекті про внесення змін до Закону України «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» для посилення захисту прав позичальників передбачається:

- заборонити вилучати в безперечно-

- му порядку на підставі виконавчого припису нотаріуса нерухоме житлове майно, яке відповідає критеріям, визначеним у цьому законі;
- заборонити примусове виселення мешканців такого житлового майна в будь-якому порядку;
- заборонити вилучати в безперечному порядку на підставі виконавчого припису нотаріуса інше майно (майнові права), яке відповідно до законодавства або кредитного договору

підлягає стягненню з позичальника, зазначеного в цьому законі, за недостатності коштів, отриманих стягувачем від реалізації (переоцінки) предмета застави (іпотеки).

Автори законопроекту переконані, що його прийняття дасть змогу мінімізувати випадки безпідставного позбавлення житла й зменшити кількість безпритульних осіб. Та й бюджетні витрати на соціальний захист скоротяться.

Вл. інф.

Національний банк, боржники та кредитори підписують меморандум

ТИМ ЧАСОМ

24 грудня Національний банк України, банківські асоціації, банки з найбільшим обсягом іпотечних кредитів, надаючи фізичним особам в іноземній валюті, узгодили з валютними позичальниками текст меморандуму про врегулювання питання реструктуризації споживчих кредитів, отриманих в іноземній валюті, та почали процес його підписання.

Фактично Національний банк України визнав, що громадяни, які мають споживчі кредити в іноземній валюті, справді виявилися у скрутному становищі. Відповідальність за це частково лежить і на центральному банку, який вчасно не передбачив масштабів можливої проблеми й не заборонив кредитування в

іноземній валюті, та на банківських установах, що проводили занадто агресивну кредитну політику, а також на позичальниках, котрі свого часу не оцінили валютні ризики.

Згідно з меморандумом переведення суми заборгованості у споживчих кредитах в іноземній валюті в гривню має проводитися за курсом на день реструктуризації. Але це не означає, що позичальники погашатимуть свій борг за сучасним курсом. Меморандумом передбачено механізм зменшення суми заборгованості за рахунок:

- прощення суми різниці реструктурованого кредиту (на яку нараховують фіксовану процентну ставку 0,01% річних) між курсом іноземної валюти кредиту на день реструктуризації та офіційним курсом

іноземної валюти, установленим Національним банком України на 01.01.2014 (а це 7,993 грн./\$1) пропорційно погашенню боржником заборгованості за кредитом;

- фіксації процентної ставки суми кредиту, яка була реструктуризована за офіційним курсом, установленим Національним банком України на 01.01.2014, на рівні не вище, ніж зазначено в договорі споживчого кредиту в іноземній валюті протягом трьох років з моменту реструктуризації;
- реструктуризації споживчих кредитів в іноземній валюті, отриманих під заставу нерухомості, залишок по основній частині яких не перевищує 2,5 млн. грн. за офіційним курсом, гривні до іноземної валюти, установленим

Національним банком України на 01.01.2014;

- визнання банком безнадійною й такою, що підлягає списанню (прощенню), неустойки (штрафу, пені), яка виникла в результаті нена належного виконання кредитних зобов'язань позичальником за кредитним договором перед фінансовою установою на момент реструктуризації.

При цьому за заявою позичальника може бути замінені ануїтетна форма погашення кредиту на класичну (стандартну). Обмежується предметом іпотеки й відповідальність позичальника за договором валютного споживчого кредиту, крім кредитів, які виступають забезпеченням по зобов'язаннях кредитора (термін «іпотека» у значенні, визначеному в Законі «Про іпотеку»).

Водночас документ передбачає заборону поступки права вимоги іншим фінансовим установам за договором валютного споживчого кредиту без попередньої пропозиції погашення заборгованості позичальником за ціною поступки права вимоги.

Для того щоб меморандум запрацював, НБУ створить спеціальну комісію з дотримання положень меморандуму та розробить правила проведення реструктуризації. Сам меморандум набуде чинності з моменту набрання чинності законом про внесення відповідних змін до Податкового кодексу щодо банків і фізичних осіб — позичальників споживчих кредитів в іноземній валюті.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Життя змусить впроваджувати нові технології

Завдяки впровадженню енергозберігаючих заходів різними підприємствами, організаціями й установами міста Дніпропетровську цього року вдалося заощадити майже 17 мільйонів гривень. За словами директора департаменту промисловості, інвестицій та енергозбереження міськради Олександра Гондара, обласний центр тепер має власний енергетичний план зі стратегією розвитку, яка містить не тільки аналіз енергостану міста, а й конкретні дії для його поліпшення.

— Найближчим часом заплановане впровадження енергозберігаючих проектів у житлових будинках і спорудах бюджетної сфери, — запевняє чиновник. — Проведено енергосканування будинків і виявлено, що 65% житлового фонду перебувають у зоні високого енергоспоживання й низької енергоефективності. Тобто енергоспо-

утепленні власних будинків і готові витрачати на це кошти.

А черговим заходом, що відбувся в рамках прийнятого енергоплану, стала виставка енергозберігаючих технологій. Просто в будинку міськради жителі Дніпропетровська можуть побачити сонячні батареї, вітряки, лічильники, труби з утепленням, енергозберігаючі вікна й матеріали для утеплення будинків.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

На знімках: експонати виставки енергозберігаючих технологій.
Фото прес-служби міськради.

НАС ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...термомодернізують дитсадки, лікарні

Делегація з Житомира повернулася зі Швеції, де вивчала досвід енергозбереження. Ще у вересні місто для впровадження систем із заощадження тепла та електроенергії отримало півтора мільйона євро грантових коштів. Було також підписано кредитний договір із корпорацією НЕФКО на суму три мільйони євро. За ці гроші здійснять термомодернізацію будівель бюджетної сфери: дитячих садків, шкіл і першої міської лікарні — полового, терапевтичного, травматологічного та урологічного відділень. Як зазначив перший заступник міського голови Сергій Сухомлин, під час перебування у Швеції члени делегації ознайомилися з європейськими підходами та вимогами до проведення термомодернізації, отримали консультації стосовно оформлення документації.

У рамках співпраці з НЕФКО планувалося здійснити термомодернізацію 19 соціальних установ. Завдяки ефективному використанню коштів вдасться охопити 25 об'єктів. Роботи планують розпочати вже навесні. А взимку проведуть проектування й експертизу.

Тим часом для вивчення досвіду впровадження енергоефективних проектів у Житомирі побували очільники низки міст — члени Асоціації міст України та їх заступники.

Олексій КАВУН.

Житомир.

...кваліфіковані робітники завжди в ціні

Найважче знайти роботу у Демидівському, Володимирецькому, Дубровицькому та Зарічненському районах Рівненщини. Тут у середньому на одну вакансію претендує п'ятнадцять безробітних. Загалом за направленнями центрів зайнятості області за січень-листопад працевлаштовано 28,8 тисячі осіб, зокрема 15 тисяч з числа зареєстрованих безробітних, а також 493 інваліди. Власну справу за рахунок отримання допомоги з безробіття одноразово цього року започаткували 878 осіб (торік — 737).

Ситуація на ринку праці Рівненщини характеризується постійним попитом на кваліфікованих робітників з інструментом; працівників сфери торгівлі та послуг; робітників з обслуговування, експлуатації та контролю за роботою технологічного устаткування.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

ОГОЛОШЕННЯ

ПАТ "Старокиївський банк" повідомляє, що керуючись частиною третьою статті 49 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" 18 грудня 2014 року виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про затвердження Реєстру акцептованих вимог кредиторів ПАТ "СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК" (протокол № 261/14).

Починаючи з 19 грудня 2014 року кредитори можуть звернутись за отриманням довідки щодо акцептування їх кредиторських вимог за адресою: м. Київ, вул. Микільсько-Ботанічна 6/8.

Довідкова інформація за номером інформаційного центру ПАТ "СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК": (044) 537-07-77.

Графік роботи банку з понеділка по п'ятницю з 09:00 до 18:00 год.

Правлячий архірей Сумської єпархії Євлогій звернувся до Президента через відсутність належної реакції місцевої влади і правоохоронців на пограбування храмів, сподіваючись, що втручання керівництва держави нормалізує ситуацію в регіоні, *інформує наш власкор Владислав Жмурков*

У центрі Миколаєва в аварію потрапив знаменитий французький гонщик Жан-Марі АЛЬМЕРА. Його Skoda зіткнулася з Chevrolet. Гонщик орендував автомобіль у Києві та прямував до дівчини. Постраждалих немає, *передає наш кореспондент Ірина Нежигай*

Чому вмирають «зелені захисники», які стримують наступ Олешківської пустелі на родючі поля України?

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Відчувається різкий присмак золи, за кожним кроком у повітря здіймаються дрібні шматочки чорного пилу й сажі. Навколо покорчені дерева, що наче зійшли з картин Босха. Це не філія печала, а лише згарища колишніх лісів в Олешківській пустелі на Херсонщині, що їх уже сім років поспіль винищують страхітливі пожежі.

А посеред згарища, що нагадує якийсь позаземний пейзаж, з апетитом наминають гречану кашу троє «сталкерів»-лісорубів — у них законна обідня перерва. Відклавши з поваги до гостей ложку, пильщик лісу із села Праві Саги Цюрупинського району області Руслан Сирота пояснює: «Горілі дерева пиляти легко, бо вони сухі, та ще й шкідниками поточені. Але довкола все чорне, і під кінець зміни ти сам чорний, наче шахтар, — відмитися не виходить. Ну й постійно стережешся, щоб якась гілка чи стовбур на голову не звалилась: адже все нетривке. А зарплату маємо від виробітку — 150—200 гривень на день. Малувано, але в моєму селі й такої роботи немає».

На лівобережжі Дніпра розкинулися Олешківські піски — єдина в Європі пустеля. Щоб зупинити «чорні бурі», що несли пісок на родючі ниви та вбивали сади, понад вісімдесят років лісоводи Цюрупинського й Голопристанського районів Херсонщини засаджували пустелю акацією та кримською сосною, закріплюючи ґрунти. Але нависла загроза повернення руйнівних суховіїв, бо площі зелених масивів тут уже не збільшуються — лісівники не встигають розкорчовувати згарища та відновлювати пошкоджені вогнем масиви. Бажаючи пришвидшити роботи, підприємства, на кшталт того, в якому працює Руслан Сирота, однак доля оази в пустелі залишається непевною.

Головний лісничий Цюрупинського держлісгоспу Марія Глод знайомить із підрахунками: на території ДЛМГ лісами зайнято 16,1 тисяча гектарів. Із них протягом останніх семи років пожежі знищили чи невідомо пошкодили 2,4 тисячі гектарів переважно соснових гаїв. Відновити за цей період удалося лише

тисячу гектарів соснових лісів. Треба було розчищати згарища, але вже тоді грошей катастрофічно не вистачало. Тодішній голова облдержадміністрації Борис Силенков видав розпорядження про те, що насе-

ЦИТАТА

«Вартість відновлення лісу щороку збільшується і вже перевищує дев'ять тисяч гривень, а державне фінансування тільки зменшується. Нинішнього року на нові плантації з державного бюджету взагалі не надійшло жодної копійки. Отже, із запланованих 307 гектарів висадили молоді ліси тільки на 103 гектарах, і то виключно за рахунок власних ресурсів», — підсумовує Марія Глод.

2079 гектарів, натомість Олешківська пустеля «відвоювала» в людей понад триста гектарів!

«Обмінювали» дрова на живі дерева

Хоч як парадоксально, але надії на відродження зелених оаз у пустелі лісівники Херсонщини нині пов'язують... із дровами. Раніше обгорілу після пожеж деревину сосни було практично неможливо продати навіть як паливо — вона зовсім не мала попиту. А відсутність коштів гальмувала й розкорчовування вигорілих ділянок: не було чим платити робітникам і за що закуповувати паливо для техніки. Тепер усе змінилося: після того, як Росія припинила постачати газ, налякані мешканці Херсонщини розкуповують навіть деревину з «горілих» сосен, наче гарячі піріжки. Об'їхав великі села Козачі Лагери, Костогризове, Кринки — всюди біля дворів цілі штабелі хмизу й соснових обапів, а в дворах туюкають сокири й дзижчать бензопили. Так господарі садиб відвойовують власну енергетичну незалежність.

— У 2007 році страхітлива пожежа знищила в Цюрупинському районі понад

лення та бюджетні заклади можуть забирати деревину зовсім безкоштовно — щоб лише власним коштом пиляти та вивозили. Але «гінці» зі степових районів приїздили та носами крутили: мовляв, нам такі дрова й задарма не треба, — розповідає директор Цюрупинського держлісгоспу Сергій Саєнко. — Нині все інакше: був запас у 800 кубометрів дров із «горілих», то його за лічені дні розмели, заплативши по 180 гривень за кубометр. Із початку нинішнього року вже реалізували 20,9 тисячі кубометрів паливної деревини, і тільки до бюджету сплатили 3,1 мільйона гривень податків та зборів. Тепер дрова продаємо «з коліс», а бажаючих їх купити дедалі більше. По них приїжджають вантажівки навіть із газифікованих сіл. Запитують покупців, нащо вам дрова, якщо газ у хаті є. Відповідають: «Газу може й не бути, а поставити взамін твердопаливного котла легше, ніж у розпал зими для нього паливо шукати. Хай будуть дрова — запас кишеню не тягне». І ось зібрали лісничих і порадилися, на що витратимо зароблене. Усі одностайно згодилися вкласти гроші в нові насадження.

Трудовий колектив Цюрупинського держлісгоспу не розраховує, що й наступного року з державного бюджету на молоді ліси надійде бодай копійчина. Але за рахунок власних «дров'яних» доходів планують висадити у 2015-му сосну та акацію на площі в 170 гектарів щонайменше. На 160 гектарах уже і ґрунт та сійці підготували. За умови збереження сталого попиту на паливну деревину в цюрупинських лісівників і далі збережеться можливість «обмінювати» дрова на молоді ліси: адже тільки за рахунок так званих рубок догляду та продовження розробки згарищ в Олешківській пустелі підприємство може отримувати до 1200 кубометрів дров. І це не беручи до уваги ще три тисячі кубометрів хмизу, який нині просто спалюється під відкритим небом. А міг би гріти чийсь хати, якби його переробляли на паливні гранули чи брикети — такого обладнання в Україні тепер задовистить.

Звальщик лісу Віктор Миргородський за роботою.

Як знешкодити «бомбу сповільненої дії»

До речі, саме хмизу в лісах Цюрупинщини тепер задосить: навчені гіркими уроками пожеж, цілі бригади робітників нині спільно обрізають нижні гілля. Так буде безпечніше: коли палає суха підстилка із глици, подум'я стрибає на ці гілки, по них сягає вершини дерев, і пожежа з «низової» перетворюється на значно загрозливішу «верхову». Треба цьому зарадити, бо «червоний півень» у рукотворних газах Олешківської пустелі вільно гуляє не так із природних причин, як з вини природогубів-туристів, збирачів грибів та учасників пікніків на природі. Їх, на жаль, не меншає.

Звісно, самим лише обрізанням нижніх гілок та прокладанням протипожежних «розривів» у великих зелених масивах оази в пісках не вберегти. Треба змінювати сам підхід до вирощування та відновлення лісів не тільки на території Олешківської пустелі, а й загалом на степовому півдні. Раніше вільні ділянки всуціль засаджували крим-

ПРЯМА МОВА

— Я працюю в лісгоспі вже 33 роки і сам опалюю хату дровами, які купую в роботодавця. За зиму вісім кубометрів у пічну трубу тільки так із димом вилітає. І дрова мені обходяться не дешево, хоча, як працівник лісгоспу, купую їх із 20-відсотковою знижкою, — розповідає звальщик лісу Цюрупинського держлісгоспу Віктор Миргородський. — По собі знаю, як важко ті дрова дістаються, і вважаю, що нині навіть хмиз пропадати не повинен: треба створювати в лісництвах цехи для виготовлення пелетів та брикетів і заробляти гроші на нові насадження, бензопили, транспорт.

ською сосною, яка найкраще виживала тут. Однак прикметою глобального потепління в Таврії стали часті посухи, які перетворюють такі ліси на «атомну бомбу» сповільненої дії — варто у глицю впасти іскрі, і вітер вже роздмухує пожежу на кілометри, а палаючі шишки «вистрілюють» у різні боки, підпалюючи все нові й нові дерева. Лісівники вже практикують «мозаїчний» спосіб висаджування молодих лісів, оточуючи

придивляються до сосни жорсткої, яку сюди доправили аж із Львівщини.

Лісничий Олександр Бекер розповів, що кілька десятків її саджанців привезли шість років тому, і більшість їх чудово прижилося на піщаних ґрунтах. Ростуть вони, звісно, повільніше, ніж на Західній Україні, через меншу кількість опадів, але ж ростуть! Жорстка сосна, на відміну від сосни кримської, має дуже корисну властивість

сосни листяними породами — вони стійкіші до вогню і перешкоджають йому прорватися далі.

Проте на кримській сосні, як з'ясовується, світ клином не зійшовся. У розсаднику Костогризівського лісництва Цюрупинського держлісгоспу, де її вирощують у «промисло-

самостійно відновлюватися після пожеж, відбиваючи від пеньків молоді пагони. Одного разу її посадив — і росте до 120 років, знову висаджувати дерева не треба. А вартість такого висаджування, нагадаю, вже перевищує дев'ять тисяч гривень на гектар.

Одне слово, можливостей зробити ліси в пустелі стійкішими до зміни клімату й краще пристосувати їх до співіснування з людиною є чимало. Для цього державі треба вкладати гроші у фінансування наукових проектів з вивчення адаптивних можливостей нових для півдня рослин, впровадження екологічно ошадливих технологій використання ресурсів, даних нам природою-матінкою. Та поки що про таке лише мріємо: державна й місцева влада, лісгоспи являють собою таку собі подобу «пожежної команди», яка літає туди-сюди, реагуючи на виклики сьогодення.

Гасити пожежі їй сяк-так вдається, але чи не краще й далекоглядніше зробити так, щоб ці пожежі не виникали?

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Фото автора.

Обід посеред згарища.

Чия нічийна поштова скринька?

ГЛУХИЙ КУТ

Повертаючись додому, мешканці багатоповерхівок за звичкою на хвилину затримуються на першому поверсі — забрати пошту. Газети і журнали, що стирчать із металевих комірок у під'їздах, — звична картинка. Настільки, що навряд чи мешканці багатоквартирних будинків замислюються: хто відповідає за ці поштові скриньки, їхню експлуатацію і схоронність? А якщо й замислюються і ставлять ці запитання, то відповіді на них не знають.

Треба сказати, що скриньки для пошти в більшості одеських будинків являють жахливе видовище — відірвані дверцята, вони перекошені, вирвані замки. Проблема їх схоронності та ремонту — не нова.

Перші поштові скриньки в кількості 12 штук з'явилися в Одесі 1869 року на вулиці Садовій, 1, де розташовувалося перше в нашому місті поштове відділення. Імовірно, саме тоді й виникла вперше проблема зі схоронністю сховищ поштових відправлень.

Сьогодні в місті налічується понад 60 тисяч поштових скриньок. Відповідно й кількість питань, пов'язаних з їх ремонтом і схоронністю збільшилася.

Не отримавши довгоочікуваного листа, поштового переказу, журналу або газети одесити починають з'ясовувати, куди вони поділися. Перший візит — до місцевого поштового відділення. На абсолютно законне запитання: «Куди поділася моя пошта і хто відремонтує поштову скриньку?», вони отримують абсолютно законну відповідь: «Поштові відділення не займаються ремонтом скриньок». І рекомендують звернутися до ЖЕО. Комунальники, вислухавши претензію, радять звернутися до поштового відділення, мовляв, саме там зобов'язані опікуватися ремонтом.

Хто правий? Однозначно праві зв'язківці! У Законі України «Про поштовий зв'язок» чітко сказано: «Придбання, встановлення й утримання в належному стані абонентських поштових шаф (абонентських поштових скриньок) здійснюються власниками житлових і адміністративних будинків».

Тобто за технічним станом і ремонтом поштових скриньок зобов'язані стежити власники житлових або адміністративних будинків — Одеська міська рада, ОСББ, підприємства, вузи, школи тощо.

Ситуація на локальному поштовому фронті сьогодні просто катастрофічна — 80 відсотків поштових шаф в Одеській області має потребу в терміновому ремонті. Насправді, якщо дотримуватися букви технічної документації, в під'їздах будинків встановлено не скриньки, а спеціальні шафи з абонентськими поштовими скриньками.

Але поштова шафа, хоча і проста за конструкцією, все одно вимагає спеціальних запасних частин, замків тощо. Фахівців з їх ремонту — обмаль. Адже не з-за кордону їх виписувати? І це питання законодавчо врегульовано. Обласна дирекція державного підприємства «Укрпошта» або районні вузли зв'язку відповідно до Інструкції з технічного утримання й розвитку поштового абонентського господарства, за рахунок власників

будинків на підставі складених договорів можуть виконувати роботи із заміни, ремонту й фарбування абонентських поштових шаф.

За останніх 20 років, наприклад, у бюджеті міста Одеси не виділено жодної копійки для ремонту і збереження поштових скриньок. Тобто вони, хоч би як хотілося про це говорити, доживають останні дні. Усі ці турботи лягають на плечі мешканців багатопверхівок. Як і завжди, за все вони повинні платити самі. До речі, і місцеві бюджети — це теж податки громадян

і 1 і 2 поверхом висять поштові скриньки. На одній стіні дві секції по 4 штуки і на протилежній — так само. Розташовані вони в один ряд (8 штук) і частина ящиків заходить на сходовий проліт, що значно зменшує простір між поруччям і стіною (десь 95 см). Раніше мені це не заважало, але після народження дитини, коли в одній руці візок, а в іншій — «лялька», стало незручно. Просила перевісити одну секцію під іншу, на що мені відповіли: «Ящики ваші — перевішуйте самі».

Ситуація, про яку ми розповіли, могла б і не виникнути, якби процес визначення місця дислокації абонентських шаф із поштовими скриньками відбувався за участі представників Одеської дирекції «Укрпошти». Заступник директора одеської філії «Укрпошти» Сергій Блащизький розповів, що ще 10 років тому в складі державних комісій із приймання в експлуатацію побудованих житлових об'єктів обов'язково були присутні представники поштового відомства. Сьогодні їх немає, їх просто виключили зі складу комісій. Чому? Через принципovu позицію, зайняту поштовиками, які вимагали, щоб розташування абонентських шаф відповідало вимогам закону.

Абонентські поштові шафи встановлюються будівельними організаціями на перших поверхах багатопверхових житлових будинків. Витрати на придбання й установку таких шаф вносяться до кошторису будівництва цих будинків. А от обслуговування, ремонт і заміна абонентських поштових шаф, як ми вже казали, покладають на власників житлових будинків або житлово-експлуатаційні організації.

Як добитися ремонту?

Абонентські поштові шафи належать до спільної власності мешканців будинку так само, як і підвали, горища, візочні, сходові марші. Якщо у вашому під'їзді поштові скриньки зробили непридатними, необхідно:

1. Скласти Акт про ненадання комунальних послуг.
  2. Зажадати перерахунку плати від ЖЕО за мінусом вартості установки абонентських поштових шаф.
  3. У разі відмови ЖЕО виконати ваші вимоги, звертайтеся до суду з позовною вимогою про здійснення перерахунку за ненадані послуги ЖКГ.
- В'ячеслав ВОРОНКОВ.**
Одеса.
Фотоєтюд Ксенії ЗАМОЖНОЇ.

територіальних громад. І тепер, щоб замінити дверцята шафи, треба звертатися на завод-виробник, тому що на складах Одеської дирекції «Укрпошти», порожнісінько.

Тож, мабуть, ще довго поштові скриньки в багатоповерхових будинках матимуть вигляд гнітюче обшарпаний, без дверей і замків, без збереження таємниці листування.

Чи можна змінити дислокацію

Нещодавно до корпункту «Голосу України» звернулася молода мама: «Живемо в «хрущовці», у під'їзді між

Як відомо, комунальні організації відповідають за безпеку мешканців підконтрольних їм будинків. Комунальники, хоч би як вони того хотіли, не можуть зняти із себе обов'язків, покладених законом. В описаній ситуації поштові скриньки не відповідають вимогам безпеки. Тому є (мінімум) два виходи із ситуації, що склалася: написати колективну заяву мешканців будинку в ЖЕО із проханням перевісити шафу або зробити це самотужки. Щоправда, роботи і в тому, і в іншому разі доведеться оплачувати самостійно.

Заирнемо в гаманець

- * **Вартість нової індивідуальної поштової скриньки — від 70 гривень.**
- * **Замок для скриньки — від 20 гривень.**
- * **За установку просять від 50 гривень.**
- * **Ремонт, заміна секції (без вартості замка) — 80 гривень.**
- * **Виготовлення ключа — 10 гривень.**
- * **Заміна замка — 25 гривень.**

Визначено «Духовний скарб Кіровоградщини-2014»

У Кіровоградському академічному українському музично-драматичному театрі імені М.Л. Кропивницького вручили обласні премії у галузі культури «Духовний скарб Кіровоградщини».

Цьогорічними лауреатами стали: директор Кіровоградського музичного училища, заслужений діяч мистецтв України Лариса Голіусова; фольклорист, виконавець народних пісень, волонтер фольклорного руху, куратор фоль-

клорних колективів Ульянівського району Валентина Бурлака; кандидат історичних наук, старший викладач кафедри гуманітарних наук та документознавства Кіровоградського національного технічного університету Ми-

кола Тупчієнко (на знімку) та директор Олександрівської міської централізованої бібліотечної системи Жанна Городецька. Грошова частина премії, що заснована обласною, сягає 3500 гривень у кожній номінації.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Фото
Першої електронної газети.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...за американські гроші відреставрують старовинні судна

Національному заповіднику «Хортиця» вдалося виграти грант посольства США, кошти якого підуть на реставрацію піднятих з дна Дніпра старовинних суден. Ідеться про знахідки запорізьких підводних археологів — байдак і дюбель-шлюпку.

Зауважимо, що на Хортиці вже відреставровано два старовинні судна — козацьку чайку та бригантину. До кінця наступного року планують не лише завершити всі роботи щодо байдака і дюбель-шлюпки, а й створити в Запоріжжі музей судноплавства.

До сказаного варто додати, що активне співробітництво з ученими Національного заповідника ведуть колеги з університету Варшави. Їхня спільна програма передбачає археологічні дослідження Нижнього Дніпра. Грант, тобто кошти для проведення відповідних робіт, цього разу виділив Євросоюз.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

...«Сумихімпром» може бути державним

Господарський суд Сумської області, задовольнивши спільне клопотання комітету кредиторів ПАТ «Сумихімпром» та арбітражного керуючого — продовжив термін санації підприємства на шість місяців.

«Продовження санації — єдиний спосіб запобігання процедурі ліквідації та збереження цього унікального хімічного комплексу», — зазначає розпорядник майна ПАТ «Сумихімпром» Роман Марченко.

Суд узяв до уваги, що за час процедури банкрутства не продано жодного об'єкта виробничого фонду. Та й санація має позитивні результати. Сьогодні, приміром, 4,5 тисячі працівників підприємства отримують зарплату, що на 25 відсотків більша за середню по області. За період санації на капітальні інвестиції хімікатами було витрачено понад 100 мільйонів гривень, на поточні ремонти — ще понад 140 мільйонів, до бюджетів усіх рівнів та соціальних фондів перераховано податків та зборів на загальну суму понад 300 мільйонів гривень.

Прийнятий кредиторами план санації передбачає збереження підприємства як цілісного майнового комплексу, збереження робочих місць, продовження виплати зборів та податків, нарощування обсягів продукції.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

29 грудня на розгляд комісії з історії науково-методичної ради МОН буде подано новий параграф підручника для учнів 11-го класу та методичного посібника для вчителів про події Революції гідності та війни на сході України. (<http://don.kievcity.gov.ua>)

МОН не планує поновлювати ліцензію приватному Київському університету культури. Про це заявив на вчорашньому брифінгу заступник міністра освіти і науки України Павло Полянський. Рішення міністерства про її анулювання призупинив окружний Адміністративний суд Києва (Укрінформ)

Євроінтеграція починається за партою

З наближенням Нового року в учительських частіше говорять не про свято, а про гроші. Точніше, про державний бюджет на наступний рік, — ще не ухвалений, проте вже затаврований учасниками масових пікетів. Тим часом в експертному середовищі триває обговорення проекту Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. «За його результатами документ буде доопрацьовано, і у січні наступного року ми плануємо розпочати роботу над Дорожньою картою освітніх реформ», — розповів про подальші плани один з її авторів, керівник стратегічно-дорадчої групи «Освіта» при МОН, директор БФ «Інститут розвитку освіти» Георгій Касьянов.

У цьому оптимістичному документі немає жодних фінансово-економічних обґрунтувань, хоча під час його першої публічної презентації доповідачі одразу наголосили: будь-яка реформа — річ недешева... Тим часом влада завжди сприймала освітній сектор як щось другорядне порівняно з економікою, як однозначно «витратну», а не інвестиційну частину державного бюджету.

«На жаль, після 1991 року ми не створили якогось нового погляду на завдання освіти. Наша держава і суспільство не дивляться на освіту з надією, не сподіваються, що вона створить якісь підстави для всебічного інноваційного розвитку суспільства і держави, — зауважує міністр освіти Сергій Квіт. — Крок за кроком ми це будемо змінювати».

Тим часом ідеологи реформи чомусь поставили вогонь поперед коня: ухваливши цього року реформаторський закон «Про вищу освіту», і досі не наважилися потурбувати спокій більш громіздкої та інертної за своєю суттю середньої школи. Такого шаленого спротиву, який можуть викликати зміни на її рівні, у вищій школі не очікувалося, — хіба що тихий саботаж. Але ж на старому фундаменті новий будинок зводити немає сенсу...

Нині у фокусі уваги — проблеми середньої освіти. «Сьогодні ми разом з профільним комітетом Верховної Ради працюємо над наступними трьома законами — це рамковий закон про освіту, який значною мірою буде стосувати-

ся середньої освіти, це також закон про професійну освіту і закон про науку і науково-технічну діяльність», — каже Сергій Квіт. За словами голови Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Лілії Гриневич, в законі про освіту мають бути відображені визначені Концепцією напрями реформування. Такі перетворення обов'язково мають бути обговорені в суспільстві та експертному середовищі.

Над новачками у вищій школі, які цього року закріпили у законі, освітняська спільнота працювало давно: над концепцією університетської автономії — з 2005 року, а над текстом відповідного закону — останні три роки. А невдовзі після ухвалення документа Мінфін вже пропонував «пригальмувати» деякі його статті, що стосувалися фінансової автономії ви-

Тим часом експерти радять забезпечити автономію й школам. «В основі проекту Концепції покладена ідея децентралізації і дерегуляції у сфері освіти», — каже Георгій Касьянов. Її автори пропонують реорганізувати райуправління та відділи освіти у сервісні центри, зробити школу розпорядником коштів та ширше залучати громадськість, батьківські комітети чи опікунські ради до участі в її житті. Водночас радять зменшити обсяги «паперової звітності» та заборонити державним органам вимагати від навчальних закладів виконання невласливих їм функцій.

З огляду на наші євроінтеграційні плани маємо

орієнтуватися на західну модель освіти, що забезпечить входження до європейського освітнього і науково-дослідницького простору. Проект Концепції розвитку освіти передбачає повернення до 12-річної школи (в європейських країнах вчаться 12-13 років) і зміну структури навчального року (в жодній іншій країні діти не відпочивають три літні місяці. «Розтягнутих» з міркувань економії енергоресурсів зимових канікул теж не передбачено).

Старші класи мають стати профільними, а початкова школа може бути шестирічною. З одного боку, це дозволить дітям уникнути стресу під час переходу до спілкування з великою кількістю вчителів-предметників (на етапі 5 класу можна буде залучити не 7—8 педагогів, а одного-двох), а з іншого — дасть змогу вихованцям сільських шкіл принаймні до 12 років отримувати знання за місцем проживання.

Мережа провінційних шкіл може зазнати змін: в Концепції передбачено, що початкова школа може працювати незалежно від кількості учнів, базова повинна мати як мінімум 100 вихованців, а старша — не менше 200. Тут важливо не вихлюпнути немовля разом із водою: експерти радять зважити на те, що наша малокомплектна школа нерідко є єдиним центром науки, культури і громадського життя в окремому населеному пункті, а витрати на шкільний автобус та бензин для підвезення учнів до віддалених навчальних закладів співмірні з її утриманням. Щоб діти отримали якісну освіту за місцем проживання, можна використовувати й інші її форми — наприклад, дистанційне навчання. Автори Концепції радять легалізувати сімейну й індивідуальну освіту та чітко регламентувати процедури навчання в екстернаті.

Освіта має виконувати роль соціального ліфта та інструмента подолання бідності, що за наших умов означає збереження пев-

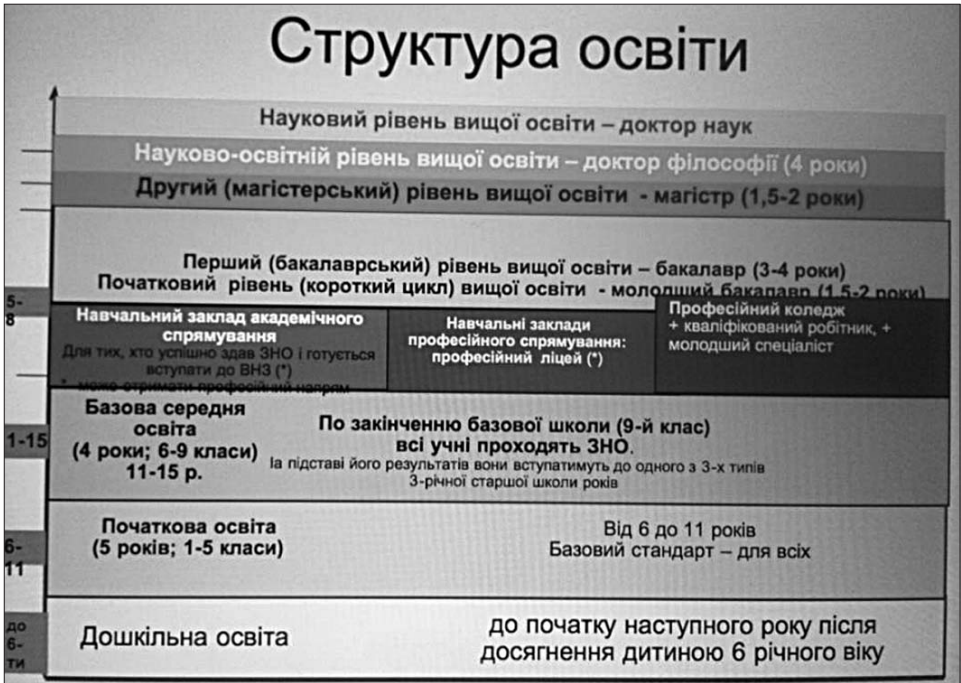
них державних гарантій для здобуття освіти дітьми із соціально вразливих сімей. «Водночас ми маємо забезпечити свободу вибору для громадян, які вважають, що вони можуть дати своїй дитині кращу освіту у домашніх умовах. Тому маємо порушити питання про формальну і неформальну освіту (тобто освіту поза звичайними ін-

ституціями) та її визнання в Україні», — вважає керівник профільного Комітету Верховної Ради.

За кордоном керуються принципом «навчання впродовж життя», завдяки чому людина кілька разів, залежно від потреб ринку праці, може змінити професію. Ці принципи також мають бути закладені в Концепції та новому законі

про освіту. «Маємо створити гнучку систему здобуття освіти, підвищення кваліфікації та перекваліфікації», — наголошує Лілія Гриневич. Інноваційні підходи в освіті можуть дати поштовх до якісних змін в інших сферах суспільної діяльності.

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

Зобов'язані вчитися до 17 років

Дитина зобов'язана вчитися до 17 років, а початкова школа обмежиться п'ятьма. Пропоновану у проекті Концепції схему 6+4+2 скоригували на 5+4+3. Робочу схему нової структури освіти (**на знімку**) виклав на своїй сторінці у Фейсбукі заступник профільного міністра Павло Полянський. Її узгодили за результатами зустрічі груп експертів, що працюють над проектом Концепції розвитку освіти на 2015-2025 роки та проектом рамкового закону про освіту.

«Результати навчання у системі неформальної освіти визнаються. Загальний підхід до дошкільної та всіх щаблів загальної середньої освіти полягає в тому, що, окрім можливості безплатно здобувати освіту в комунальних навчальних закладах (класно-урочна система), діти на підставі освітньої програми можуть робити це в інший спосіб, — коментує заступник міністра. — До прикладу, у формі родинного виховання, у недержавних «неформатних» дитсадках, яких нині стає дедалі більше, в осіб, що матимуть

ліцензію на надання таких послуг тощо. За таким само принципом — середня освіта».

Дванадцятирічна школа дасть змогу розвантажити програми і навчальні плани. У початковій школі вчитимуться від шести — до 11-річного віку за однаковим базовим стандартом. У 6-му класі збільшиться кількість предметів.

Після завершення базової школи (9-й клас) всі учні писатимуть ЗНО, за результатами якого зможуть вступати (а не «переходити»): а) до навчального закладу академічного спрямування (з орієнтацією на подальший вступ до університету); б) до навчального закладу професійного спрямування (професійного ліцею, що готуватиме кваліфікованих робітників, та професійного коледжу, що випускатиме кваліфікованих робітників та молодших спеціалістів). Проте жоден із цих шляхів не буде глухим кутом в освітній траєкторії молодшої людини, і за бажання вона зможе вступати до вишу.

ДОВІДКОВО

Яких змін чекати?*

Для малюків:

— Запровадження інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності.

— Безпечення принципу вільної гри як основного принципу в освіті дітей 3—5 років.

— Різні форми надання послуг піклування і освіти для дітей віком від народження до шести років як в умовах закладу освіти (center-based), так і в умовах домашнього виховання (home-based).

— Відкриття з 2017 року корпоративних (відомчих) ДНЗ та дошкільних навчальних закладів сімейного типу (зокрема у житлових приміщеннях).

— Легітимізація ДНЗ, центрів розвитку дитини, що фактично існують, але вимушені працювати поза правовим полем.

Для школярів:

— Повернення до 12-річної школи і узгодження з європейськими нормами тривалості навчального року.

— Безпечення здобуття освіти I ступеня (початкова школа) за місцем проживання з використанням різних форм, зокрема, сімейної та індивідуальної.

— Використання ЗНО при переведенні з молодшої школи до середньої (для моніторингу) та із середньої до старшої (для визначення подальшої «освітньої траєкторії» школяра).

— Починаючи з 2017 року перехід старшої школи (III ступінь) на профільну підготовку.

— Запровадження з 2018 року обов'язкової національної багаторівневої сертифікації випускників старшої школи і закладів професійної освіти з іноземних мов та комп'ютерних компетенцій.

— Узгодження змісту професійної освіти з новими професійними стандартами, які розроблятимуться на компетентнісній основі за участі професійних спільнот та організацій роботодавців.

Для студентів:

— Розроблення і запровадження у 2015-2017 роках нового покоління стандартів вищої освіти відповідно до нової редакції Закону України «Про вищу освіту».

— Запровадження в університетах «нульового» курсу для молоді, яка потребує підвищення якості середньої освіти задля подальшого отримання вищої.

— Безпечення можливості переходу на трирічний бакалаврат за деякими спеціальностями, дворічна магістратура і чотирирічна програма підготовки докторів філософії відповідно до нового закону «Про вищу освіту».

*(За Концепцією розвитку освіти України на період 2015-2025 років)

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

Бідні багаті, або Стояти! Боятися! Гроші ховати!

Цієї весни одному моєму знайомому терміново знадобилися гроші: треба було робити дорогу хірургічну операцію й за навчання дитини необхідно було заплатити. Із всіх швидколіквідних матеріальних активів у нього була дачна ділянка — вирішив її продати. Нібито й ситуація сприятлива: у Крим і Севастополь після «доленосного» 16 березня занесли жителі віддалених регіонів Російської Федерації приглянути собі «щось». Ціни на квартири, будинки, земельні ділянки й дачі почали зростати...

Зростання на метр квадратний

«Вартість нерухомості в Криму зрівняється з Краснодарським краєм», — прогноз газети «Коммерсант». Ріелтори й компанії-забудовники Севастополя констатують: на початку літа середня вартість житла на вторинному ринку міста зросла на 40% — за квадратний метр продавець просить 1,4—1,5 тисячі доларів.

В агентстві нерухомості, куди звернувся мій знайомий з пропозицією продати дачу, його заспокоїли: «У нас у базі даних чотири тисячі заявок. Тож незабаром чекайте на покупців». І правда, буквально через день зателефонували: «Покупець хоче оглянути ділянку».

На «оглядини» довелося витратити майже цілий день: покупець спочатку в місті побував у кількох квартирах, потім «дорогою» довелося заїхати в котежне містечко, після чого — ознайомитися з двома-трьома земельними ділянками під індивідуальне житлове будівництво. І тільки в кінці дня дісталися дачі знайомого. «З розмов з покупцем і кількості об'єктів, які він оглядав, — поділився враженнями мій знайомий, — я зрозумів: він або аферист, який приїхав знайти «лохів», яких «гріх не кинути», або, у найліпшому разі, гонець, який вивчав для тих, хто з грошима, ситуацію на ринку нерухомості Севастополя й перспективи інвестувати в покупки, щоб згодом продати дорожче». Про «лохів» знайомий подумав тоді, коли покупець запропонував йому розглянути варіанти розрахунку: «Перекажу гроші на картку. Можу в доларах, можу в євро, але раджу в рублях. Знімете в будь-якому банку». Після зауваження про те, що на той час на півострові банки фактично не працювали, а тому розмова може йти тільки про розрахунок готівкою, інтерес до угоди покупця дачі, очевидно, зник. На прощання він все-таки вирішив спробувати ще один варіант: «На материковій Україні банки працюють, я туди перекажу платіж — з'їздите й без проблем одержите».

Забули про «яри» на папері

Ціни на нерухомість у Севастополі «підніме» зростання чисельності населення за рахунок розширення Чорноморського флоту, появи на ринку материнського капіталу й іпотечних продуктів від російських банків. Прогнози найбільш оптимістично налаштованих експертів.

Доки в Криму й Севастополі не працювала Федеральна служба державної реєстрації, кадастру й картографії (Росреєстр), яка реєструє в тому числі й угоди з нерухо-

містю, ринок нерухомості чи то «стояв», чи то «лежав». Найризиковіші покупки погоджувалися на варіант оформлення угод у нотаріуса шляхом укладання попередніх договорів купівлі-продажу або письмових угод. Сумлінні юристи при цьому попереджали і продавця, і покупця, що такі угоди в правовому полі вразливі й за бажання однієї зі сторін їх можна буде оскаржити в суді та скасувати.

Плутанину в правовому полі дехто зумів використати собі на користь: мій «дачний» знайомий розповів, що в сусідню квартиру в один

всім кримчанам, паспорти видавало не МВС, а ФМС. А за ними ні кредит у банку не дають, ні законну угоду з нерухомістю або іншим майном не оформляють. У банках пояснюють, що «кримських» паспортів немає в центральній базі даних МВС РФ.

Вихід, звичайно, знайшли: одержати посвідку на проживання. Такий статус дає змогу під час оформлення угод з нерухомістю і будь-яким іншим майном бути більш повноцінним громадянином, ніж власник «кримського» паспорта.

Утім, навіть у Севастополі і цей документ з усіма іншими не застрахує покупця від неприємних перспектив одразу залишитися і без грошей, і без житла чи земельної ділянки.

Усе літо й першу половину осені прес-служба прокуратури міста раз у раз розсилала повідомлення, як-то кажуть, «на одну тему»: «Севастополь-

ресом стежить за судовими розглядами з цього приводу. Багато хто знайшов черговий привід для бурхливих суперечок: «Знесуть чи не знесуть? А якщо все-таки знесуть, то віддадуть гроші пайовикам чи все-таки «кинуть»?»

Згідно з весняним рішенням тоді ще виконувача обов'язків «губернатора» міста Сергія Меньяйла будівництво завмерло, і робітники навіть почали демонтувати стовпярку. Незабаром у ЗМІ з'явилася інформація, що із Сочі їде бригада фахівців-піротехніків — будинок знеситимуть методом підриву...

Суди то визнають будівництво незаконним, то, за словами керівників кооперативу й найнятих юристів, стають на бік забудовника. А тим часом ніхто будинок і не добудовує, і не розбирає. Іноді біля нього мітингують пайовики.

«Прекрасне» недалеко?

Аналітики ринку нерухомості прогнозують, що проблеми найближчим часом можуть виникнути й у тих громадян України, які за 23 роки встигли придбати нерухомість у Криму.

«Ідеться про десятки тисяч осіб. Це і нерухомість, отримана в спадщину, і власність тих людей, які раніше жили в Криму, але переїхали в інші регіони України, і об'єкти, придбані українцями для літнього відпочинку або для здачі в оренду», — вважають у консалтинговій компанії «SV Development».

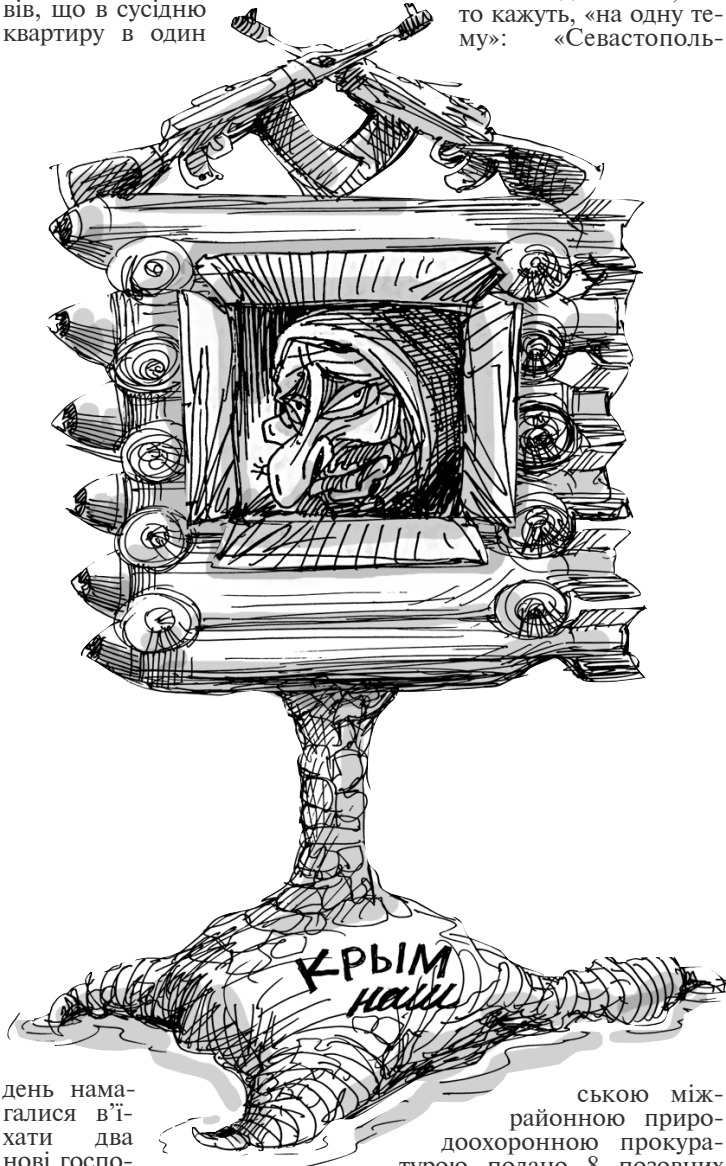
Як і припускали аналітики, нова влада зажадала від усіх громадян (не лише тих, які захотіли продати щось своє) перереєструвати нерухомість за російськими законами. І не тільки через відмінності в законодавстві РФ і України. Оформлення нових документів тягне за собою витрати не тільки часу й нервів, а й грошей. Наприклад, для одержання кадастрового паспорта потрібно йти до кадастрового інженера. Його послуги поки що коштують менше 2000 гривень — 5,5 тисячі рублів. Обійтися без його послуг не вдасться: без кадастрового паспорта жодна угода в Росії не є чинною.

Нещодавно Кабмін України розпорядився перенести органи реєстрації в найближчі до Криму області — Херсонську й Запорізьку. Але їздити туди не кожен продавець, а тим паче покупець (з російським паспортом), наважитися або зможе. Остання постанова Кабміну «на кримську тему» про визнання кримчан нерезидентами України й зовсім, на думку простих громадян, «закриває» тему продажу нерухомості на півострові в правовому полі. Юристи, щоправда, обіцяють і тут знайти вихід. Який, зрозуміло, коштуватиме грошей.

За майже півроку наполегливих спроб продати дачу мій знайомий успіху так і не досяг. Хоча й ціну не «задирає», і в покупцях дефіциту немає. Але одержати такі необхідні для нього кілька тисяч доларів так і не може. Об'єктивні обставини, каже, заважають здоров'ю й навчальному процесу...

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Мал. Олексія
КУСТОВСЬКОГО.

день намагалися в'їхати два нові господарі. В одного були документи про купівлю-продаж, оформлені в Севастополі, у другого — в Херсонській області. Спроби дозвонитися до колишнього хазяїна не мали успіху: сусідка, яка визирнула на галас, пояснила: «Артур з родиною кілька днів тому попозралися зі мною. Сказали, що їдуть на ПМП за кордон. Куди точно, я не запам'ятала, але далеко».

Дістаю із широких штанин...

За інформацією Федеральної міграційної служби (ФМС) РФ, майже три тисячі севастопольців відмовилися від одержання російських паспортів.

Навіть якщо сумлінному продавцеві вдасться знайти такого самого покупця, то угода може не відбутися. Річ у тім, що севастопольцям, як і

ською міжрайонною природоохоронною прокуратурою подано 8 позовних заяв про скасування державних актів про право власності на земельні ділянки. Розпорядження Севастопольської міської державної адміністрації від 2010 року, на підставі якого ділянки передано у власність приватних осіб, судом за позовом прокуратури визнано незаконним.

«Прокуратурою Балаклавського району м. Севастополя ... встановлено, що ... з метою одержання вигоди посадовими особами ТОВ «НПФ «Реле» надавалися послуги з розміщення й проживання громадян, продажу приміщень в оздоровчому комплексі.

На забезпечення позовних вимог Балаклавський районний суд заборонив здійснювати експлуатацію й будівельні роботи зазначеного об'єкта».

Уже півроку, як фактично весь Севастополь у деталях знає трагічну долю 16-поверхового житлового будинку по вулиці Капітанській і з інте-

...податківці викрили нафтотрейдера-махінатора

Чернівецькі податківці викрили уже четверту компанію за рік, яка продає пальне і послугується шахрайськими схемами, повідомив в. о. начальника Державної податкової інспекції в Чернівцях Микола Загарюк.

За словами податківця, якщо говорити мовою цифр, ідеться про майже 100 мільйонів гривень. Схема, за якою шахраї уникають податків, нагадує естафету, зазначив М. Загарюк. «Нафтотрейдер недоплатує ПДВ, податківці його виявляють і донараховують податок. Але діяльність підприємства припиняється, а на його місці реєструється нове — без боргів та сумнівної податкової історії, яке працює та недоплатує до бюджету. Знову перевірка — штраф, борги... Знову нове підприємство, — розповідає в. о. начальника Державної податкової інспекції в Чернівцях. — А підприємства з боргами навмисне доводять до банкрутства».

Як наголосив М. Загарюк, нині ДПІ опрацьовує підприємства, які лише готуються перейти цю злочинну естафету. Податківці сподіваються розірвати замкнене коло.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

...згадали невинно убієнних поляків

Кілька загонів бойовиків вдерлися у село Ігровиця Тернопільського району напередодні католицького Різдва — 24 грудня 1944 року. Ось як про це розповідає голова польського культурно-освітнього товариства Тернополя Петро Фриз: «Як згадувала моя бабця, заходили до будинків, де жили поляки, мабуть, мали точні дані. Село горіло. Напевне, була третя сторона, зацікавлена у тому, щоб налаштувати один проти одного два братні народи». Тієї страшної ночі загинуло 90 жителів Ігровиці польського походження. Їхні імена викарбувані на пам'ятнику, встановленому польською стороною у липні 2008 року. Біля нього й відбулася панahiда за невинно загиблими, яку відслужили священики греко-католицької та римо-католицької церков. У помпальних заходах взяли участь Генеральний консул Республіки Польща у Луцьку Беата Бживчи, заступник голови облдержадміністрації Леонід Бицюра, жителі села.

— Ми не можемо змінити історію, — сказала Беата Бживчи, — але нам треба пам'ятати тих, хто загинув, молитися за їх упокій. Та найбільше, що ми можемо зробити тепер — це будувати мирні сусідські відносини між Україною та Польщею, щоб такі трагічні події ніколи не повторилися. Також сьогодні ми молимося за Україну, за мир, якого тут потрібно найбільше. Нам дуже прикро, що ситуація на сході країни не дає Україні розвиватися і призводить до нових жертв.

Леонід Бицюра переконаний, що Україну і Польщу об'єднує багато що, насамперед, спільна історія, тому є сподівання, що мирні відносини між двома сусідніми народами ніщо не зіпсує.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку: виступає Беата Бживчи.

Фото надане прес-службою облдержадміністрації.

ПАРАД ПОРАД

№ 250 (6000) П'ЯТНИЦЯ, 26 ГРУДНЯ 2014

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, крім сходу, подекуди невеликі опади у вигляді мокрого снігу, на півдні — дощ. Вітер західний, північно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі і вдень від 3 градусів морозу до 3 тепла, на півдні 3—8 градусів вище нуля.

АСТРОПРОГНОЗ НА 29 ГРУДНЯ — 4 СІЧНЯ

Овни. З упевненістю розширюйте обрії своїх можливостей. Втоми ви не відчуєте, навіть якщо довго працюватимете, а от прибуток буде істотний.

😊 29, 2 ☹️ 4

Тельці. На вас чекає успіх у професійній сфері, ви зможете укласти вигідні угоди, багато що змініте на краще і в особистому житті. На свята бажано не переїдати.

😊 29, 31 ☹️ 2

Близнюки. У вас дуже високий життєвий потенціал. Завдяки своїй природній чарівності, безпосередності й почуттю гумору ви легко заведете нові знайомства.

😊 29, 4 ☹️ 3

Раки. У роботі вам допоможуть цілеспрямованість і рішучість. А в особистому житті завоявати симпатію й налагодити стосунки допоможе самореклама.

😊 2, 4 ☹️ 31

Леви. Цього тижня життєва енергія битиме через край. Ви маєте гостре ділове чуття, тому всі операції з грошима, які ви проведете, дадуть прибуток.

😊 29, 31 ☹️ 4

Диви. Праця, ретельність і терпіння — три кити вашого успіху. Будьте обережні у святкові дні: не зловживайте алкогольними напоями.

😊 2, 3 ☹️ 29

Терези. Вам іноді важко встежити за швидкоплинністю подій, але крокуйте впевнено — і перед вами відкриються нові, цікаві й вигідні проекти.

😊 2, 3 ☹️ 1

Скорпіони. Від друзів ви отримаєте руку допомоги, завдяки чому у вас виникне впевненість у собі. Живіть легко й спокійно. Те, що ваше, — вас не залишить.

😊 29, 2 ☹️ 4

Стрільці. Ви зазвичай не боїтеся труднощів, і тепер вам легко вдаватимуться різні хитрощі для розв'язання непередбачуваних проблем.

😊 2, 4 ☹️ 1

Козероги. Цього тижня ви легко доведете до кінця старі справи, поборете внутрішні протиріччя й почнете нові прибуткові проекти.

😊 29, 31 ☹️ 4

Водолії. Працювати й відпочивати вам краще з людьми, яких ви давно знаєте, не кваптеся заводити нові знайомства й романтичні стосунки. Особливу увагу приділіть своєму раціону.

😊 1, 2 ☹️ 29

Риби. Ваші приховані таланти допоможуть вам розпочати плідну співпрацю. На застіллях віддавайте перевагу корисним стравам, утримайтеся від алкоголю.

😊 29, 3 ☹️ 2

Янголята, пташки, звірята з тканини

СВОЇМИ РУКАМИ

Попри всі перипетії, що відбуваються навколо, Новий рік таки наближається. Милі іграшки, створені власноруч з

підручних засобів, не тільки прикрасять вашу ялинку, а й можуть стати незвичайним подарунком.

Для створення свого шедевра можете використовувати шматочки різних тканин: сукна, фетру, ситцю, а також усілякі мережива, стрічки, бусинки. Зробіть викрійку майбутньої іграшки і... творіть!

Великі деталі ви можете з'єднати за допомогою голки з ниткою, а з маленькими — чудово впорається універсальний водостійкий клей «Глобус». Додати характеру персонажу

допоможе звичайний канцелярський набір: ручка, фломастер, пастиль.

Зі свого досвіду скажу, що спочатку вас охопить творчий мандраж, очі бігатимуть у пошуках нових деталей, інструментів, а рука потягнеться до косметички. Не лякайтеся! Губна помада чудово підійде для підмалювання щік янго-

лятам і ягнятам, зайчикам і мишкам. Створюючи неповторні шедеври, ви забудете про новини й серіали, про гарячий чай, а годинник проб'є за північ...

Тетяна ПЕТРОВСЬКА.
Фото автора.

Відключили світло — згорів телевизор

ЩО РОБИТИ, КОЛИ...

Якість електроенергії, яку нам надають останнім часом, дедалі більше викликає занепокоєння. Перепади напруги і віялові відключення стають нормою. Зрозуміло, що за таких умов телевізори, комп'ютери, водонагрівачі, пральні машини, холодильники та інша побутова техніка частіше виходять з ладу, а іноді навіть стають джерелом небезпеки. Що ж робити і чи є можливість відшкодувати завдані збитки?

Передусім треба встановити особу, винну в пошкодженні вашого майна. У разі, якщо технологічні порушення відбулися у внутрішньобудинковій ділянці електромережі, відшкодовувати збитки повинні організації, на балансі яких перебувають мережі багатоквартирних будинків. Це, як правило, житлово-експлуатаційні організації (раніше їх називали ЖЕКами). Якщо ж технологічні порушення відбулися поза межами внутрішньобудинкової ділянки електромережі, то тоді відповідальність нестиме підприємство — постачальник електрики, конкретне місто- чи обленерго. Щоб не гаяти часу, краще звернутися і до ЖЕО, і до електропостачальника із заявами (можна за телефоном або в письмовому вигляді) про порушення умов електропостачання та необхідність направлення свого представника до вас для складання акта-претензії (**форму акта-претензії можна подивитися на сайті golos.com.ua поруч з цим матеріалом**). У разі неприбуття представника енергопостачальника протягом трьох днів з дня звернення у містах або семи днів у сільській місцевості можете самостійно скласти акт-претензію у довільній формі. Це передбаче-

но п. 50 Правил користування електричною енергією для населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 року № 1357. Якщо ж представник

енергопостачальника відмовиться підписати акт, акт вважається чинним, якщо його підписали не менш ніж три споживачі або споживач і виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоврядування.

Акт-претензію треба направити енергопостачальнику, який у десятиденний термін

Для обґрунтування своїх позовних вимог бажано мати документи на техніку, що вийшла з ладу, чеки, квитанції та довідку про причини поломки побутової техніки від ремонтних майстерень, де її лагодили, або можна замовити проведення товарознавчої експертизи, яка встановить причини поломки техніки та вартість її ремонту або заміни. У разі задоволення позову вартість експертизи буде відшкодовано за рахунок винної сторони. Позов подається на ваш вибір: за місцем проживання або за місцем розташування енергопостачальної компанії.

Важливо: за подання споживачем позову до суду про відшкодування збитків, що

виникли внаслідок надання неякісних послуг енергопостачальником, сплачувати судовий збір не потрібно.

Треба врахувати, що судовий захист ваших прав може забрати чимало часу. До того ж енергопостачальник намагатиметься пояснити невиконання своїх зобов'язань обставинами непереборної сили (форс-мажором), що дає йому можливість уникнути відповідальності. Проте такі обставини він ще має довести шляхом надання сертифіката торгово-промислової палати. Посилання на тимчасові надзвичайні заходи на ринку електричної енергії, які було запроваджено Кабінетом Міністрів України, не вважатимуться форс-мажором, оскільки відповідні розпорядження уряду про ці заходи вже втратили чинність (від 1 жовтня 2014 р. № 915-р, від 7 листопада 2014 р. № 1092-р). А відповідно до Порядку вжиття тимчасових надзвичайних заходів з подолання наслідків тривалого порушення нормальної роботи ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 372, тимчасові надзвичайні заходи можуть вживатися на період, що не перевищує один місяць, з правом Кабінету Міністрів України продовження строку дії вжитих тимчасових надзвичайних заходів, але не більш як на один місяць.

Отже, якщо зазнали збитків від віялових відключень або перепадів напруги електрики, необхідно зробити такі кроки:

- 1) **звернутися до енергопостачальника з вимогою про складання акта-претензії;**
- 2) **встановити розмір майнової шкоди шляхом звернення до майстерні чи експертів;**
- 3) **подати позовну заяву про відшкодування шкоди до суду у разі відмови енергопостачальника здійснити це добровільно.**

Сергій ДЕМСЬКИЙ.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua)

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською й російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 16 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 12 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60953 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 39192

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Інформаційний портал — www.golosukraine.com

